

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 175. szám
1940. augusztus 8., kedd

Feladat-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1—1938.

A moszkvai beszéd

Molotov orosz külügyi népbiztos beszédének hatóbb ismerete után meg lehet állapítani, hogy a beszéd eloszlata minden illuziót, amit még bárki táplált, hatott volna tekintetben, hogy Németország és a Szovjet között ellentétek állhatnának elő és aki azt lehetne volna, hogy a jelenlegi háború egyik közeli fordulópontja az lesz, hogy a német birodalom és a szovjet fogja végül is összemérni fegyvereit, amint ezt először az amerikai sajtó ismételtén állítja, az családunk fog. Már Hitler legutóbbi beszéde nyomtalanosan kiemelte a szovjet és a harmadik birodalom között való jó viszonyt állandóságát, Molotov külön aláhúzza, hogy az angol és az angolbarát sajtó feszítgeti a szovjetet a németek hatalmának folytonos megerősödésével, Molotov gúnyosan utasítja vissza ezeket a kísérleteket és hangsúlyozza, hogy nem csupán alkalmi baráti és jószomszédi viszonyról van szó, hanem alapvető állami érdekek vezetik mindkét nagyhatalmat egymás oldalán. Az orosz külügyi népbiztos világosan megmondja, hogy mindkét félnek kölcsönösen előnyös volt és van a német—orosz egyezményből Oroszország elkerült minden surlódást Németországgal, amikor nyugati határai mentén intézkedéseket tett. Ez azt jelenti, hogy az orosz—német egyezmény tette lehetővé, hogy a szovjet kiszélesítse európai határait, vagyis a finn, a balti és a besszarábiai területeket bekebelezze, viszont Németország biztonságával operálhat a harcatereken, mert keleti határain feltétlenül nyugalma van. Mindkét nagyhatalom tisztában van tehát azzal, hogy az egyezmény mögött még milyen német és orosz érdekek kielégítése húzódik meg, amiket eddig senki sem tud és amiket Molotov sem sejt meg.

De ugyanakkor, amiként Molotov elosztotta a maga részéről is azt a feltevést, hogy a világnak német—orosz összetűzésre lehetne számítani, ismét megmondja, hogy a franciák és angolok mai helyzete szintén egyik ügyvényt az orosz politika fellomlásának. Molotov kutatja Franciaország vereségének okait és ezek sorában a katonai gyengeségen kívül arra mutat rá, hogy a francia vezetőkörök éppen megfordítva jártak el, mint Németország, mert igen sok könnyedséggel viseltették a Szovjetunió fontosságának és szerepének kérdésében Európa ügyel terén. Ime ismét a régi seb felfakadása, amelyet a nyugati hatalmak végzetes rövidlátása a szovjeten estett. E tekintetben a világ még mindig nem lát egészen világosan, mert sem az angolok nem adták ki a moszkvai meghusult tárgyalások aktáit, sem pedig az oroszok nem hozták közzé Litvinov volt orosz külügyi népbiztos működési kéjének dokumentumait, amelyekből a világ megismerne az oroszok erőfeszítéseit éveken át arra, hogy szorosabb közeledést, sőt szerződéses viszonyt teremtsenek a szovjet és a nyugati hatalmak között. Tudvalevőleg a szovjet külpolitikájában a fordulatot Litvinov bukása jelentette és így kétségtelen, hogy Litvinov működésének minden fázisát ismerni kellene, hogy kellő képet nyerjünk arról, miként vezetett kudarcához a szovjet népszövetségi és népfrontról-ügykezelése és miként kanyarodott a szovjet vélekedése Németország felé. Franciaország nem vette eléggé figyelembe a szovjet európai érdekltségét és — tegyük hozzá — érzékenységét, sem és ezt beteljeszte Münchenben, amikor hozzájárult a szovjet megkérdézőnekül Csehszlovákia feldarabolásához, mely országhoz a szovjetet gyengéd szálak illeszték.

Molotov hasonlóképpen keserűséggel nyilatkozik arról Anglia politikájáról is. „Be kell vallani — úgy mond — hogy Angliának a szovjettel szemben való számos ellenséges aktsa után, amikről már többször kellett beszélni a legfelsőbb szovjettanács színe előtt, igen nehéz volt a szovjet—angol viszony kedvező kielégítéséhez jutni. Jóllehet Cripps kinevezése nagy-követté, valószínűleg Anglia ama szándékát tükrözi vissza, hogy viszonyát a szovjettel meglátsa.”

Ennyivel ár be Molotov az angol kérdésben való állásfoglalását. Hívós, hideg és biztatástól mentes szavak ezek, amelyek újból és újból szemére lobbantják Angliának, hogy milyen óriási hibát követett el, amikor a szovjet szerepét lenézte és kellőleg nem tudta felismerni és méltányolni és nem látta be, hogy az a sok sértés és mellőzés, amellyel a szovjetet sújtja, egyszer ugyancsak megbosszulla magát. De ez a ridegség — mondja egyben — azt is elárulja, hogy Cripps eddigi működése korántsem érte el az eredményt, amit ehhez a misszióhoz fiztek és amit különböző formában a lapok szellőztettek, aminek állítólagos sikereiről olykor fantasztikus és romantikus

Victor Cadere belgrádi román követ nagyhorderejű tárgyalásai Szófiában

A „Dnes” cikke a kialakítandó román—bolgár jószomszédi viszonyról. Magyar—bolgár és angol—bolgár megbeszélések

Szófiából jelentik: A Német Távirati Iroda jelentése szerint Victor CADERE belgrádi román követ Szófiába érkezett azon célból, hogy mint a román kormány megbízottja megkezdje a Craiovába tervezett tanácskozások előkészítését.

A Jugoszláv sajtó szerint Cadere követet személyes barátság fűzi POPOFF bolgár külügyminiszterhez még abból az időből, amikor Popoff belgrádi követ volt.

Egyébként a tárgyaláson kizárólag az érdekelt államok megbízottjai vesznek részt.

A bolgár igények

Szófia. A bolgár kormány felhivatalosa, a „Dnes” című lap, nagy cikket közöl a bolgár—román kérdésről, amelynek lényege annak leszögezése, hogy Bulgária állandó törekvése az volt, hogy jó szomszédi viszonyban éljen a határos országokkal, így elsősorban Romániával és annak a véleményének ad kifejezést, hogy egy békés megegyezés csak hasznára lehet mindkét államnak.

A Német Távirati Iroda szófiái jelentése szerint a bolgár sajtó nyilvánosságra hozta a bolgár követeléseket. Ezek szerint a bolgárok Durostor, Callacra megyék, valamint Silistra és Turtucaia dűnai kikötők visszaadását kérik. Kívánják ezenkívül a Dobrudza északi részében lakó bolgárok kicserélését a déli részeken lakó románokkal.

Német—jugoszláv és bolgár—magyar tárgyalások

Berlinből jelentik a DNB: Azok a megbeszélések, melyeket az utóbbi napokban a német és jugoszláv kormánybizottság elnökei folytattak a német—jugoszláv gazdasági forgalom kérdéséről, megállapodás aláírásával záródtak. A megállapodás értelmében megtesznek minden intézkedést, ami a két ország közötti áruforgalom kiépítéséhez szükséges. Szabályozza a megállapodás a Jugoszlávia és a Németország által megszállt Hollandia közötti kereskedelmi forgalmat is.

Szófiából jelentik: Popoff bolgár külügyminiszter csütörtökön egy óra hosszat tárgyal JUNGERT-ARNÓTHY Mihály magyar követtel. A bolgár külügyminiszter később az angol követtel folytatott megbeszélést.

Visszatért Németországból a bolgár hadseregparancsnok

Szófia. (Rador.) A DNB jelenti: Boris király kihallgatáson fogadta Jekoff tábornokot, a bolgár hadseregparancsnokot, aki nemrég tért vissza németországi látogatásáról. Jekoff tábornok jelentést tett a bolgár uralkodónak.

A bucuresti-i német katonai attasé látogatása Pals légügyi miniszternél

Bucuresti. (Rador.) N. Pals tengernagy, légügyi és tengerészeti miniszter szombaton fogadta Karl Wahlet, Németország katonai attaséját, aki az Istanbulban lévő von der Marwitz tengerészeti attasét is képviseli. (Capitala.)

„Salzburg és Délkelet-Európa”

Bucuresti. A Porunca Vremii című lap berlini jelentése szerint a Sudest Echo című német hetilap főszerkesztője „Salzburg és Délkelet-Európa” cím alatt nyilvánvalóan sugalmazott cikket közöl Délkelet-Európa új rendjéről, úgy ahogyan ezt a kérdést Berlinben látják. A cikk többek között a következőket írja:

„Nyilvánvaló, hogyha a német birodalom és Olaszország nem akadályozták volna meg, a délkelet-európai államok játszották volna annak a századosztálynak szerepét, amelyre a nyugati hatalmaknak éppen szüksége volt. Nagy-Németország nem keres századosztályt Délkelet-Európában és amint az nyilvánvaló, nem törekszik egyik itteni állam megszállására sem. Semmiestre sem akarja korlátozni a népek belső szabadságát s az sem igaz, hogy Berlinben Délkelet-Európát csak nversanyagtámaszpontnak tekintik. Ellenkezőleg, Németországnak érdeke a délkelet-európai termelés fokozása és az itteni életszínvonal emelése. Mindenesetre a termelésnek Németország szükségleteivel összhangzó ki-

fejlesztését maga az észszerűség sugalmazza az egyes nemzetgazdaságok vezetőinek. Ez és nem más a sokat vitatott és gáncsolt német terv és ennek megvalósítására és biztosítására Németországnak nincs szüksége bekerítési módszerekre. Fontos dolog, hogy az egyes államok felépítése minél jobban alkalmazkodjék Délkelet-Európa politikai jellegéhez. A német birodalom nem akarja, hogy bárkit is más államnak adjon át, hogy ott elveszítse nemzeti jellegét, de sürgősi, hogy az igazságtalanságokat szüntessék meg és hogy az érdekelt államok teljes felelőssége mellett olyan határok valósuljanak meg, amelyek ha nem is lehetnek eszményiek, mégis mindkét részre ugyanazt az áldozatot róják. Akkor azután Németország egész erejét latba veti, hogy szavatolja mindazoknak az államoknak békéjét, amelyek lojálisan együttműködtek az egészséges béke megvalósításában és amelyek őszintén teljesítik kötelezéseiket az új politikai irányvonal értelmében. Minél gyorsabban és határozottabban valósul meg ez a mű, annál gyorsabban és környezetben lehet kikérülni a zavarokat.”

részletek jelennek meg a lapokban, vagy hallhatók az angol rádiókban.

A szovjet politikája — Molotov beszéde után ismét kétségtelenül megállapítható — szilárdan a német—orosz egyezmény alapján áll és Moszkvából az angol törekvések, a brit világbirodalom érdekeinek védelme és támogatása nem várható. Ellenkezőleg azt

kell mondani, hogy az angol gyarmati politika a szovjetet a maga ellenzói közé számíthatja. Molotov szerint sem Franciaország, sem Hollandia nem képes gyarmati birtokait ma megvédeni és így a gyarmati kérdések egyre aktuálisabbakká válnak. Nagy kérdés, hogy meddig képes Anglia is saját gyarmati érdekeit feltétl. ért. állani?

Reuma, csúsz, aranyér, nőibajok. - Teljes gyógyulás, kellemes nyaralás

VATA DE JOS

kénés és szénsavas hőgyógyfürdőn

Napi penzió: (háromszori étkezés, lakás) lei 160-180

KÉRJEN PROSPEKTUST!

VASUTI KEDVEZMÉNY!

Japán döntő elhatározás előtt

Eredménytelen tárgyalás Halifax és a japán nagykövet között. — Ujból kielesedik az orosz—finn viszony

Angol hajógyárakat bombáztak a német repülők

Tokio. A japán külügyminisztérium szóvivője nyilatkozott a sajtó előtt és azt mondta, hogy mielőtt végleges határozatot hozna, Matsukuo külügyminiszter megvárja a Londonból beérkező hivatalos közlönyt a japán nagykövetség részéről. A Londonból érkező jelentések állandóan késnek és a japánok letartóztatását is csak tíz órával annak megtörténte után tudták meg Tokióban. Eddig hi-

vatatos körök tudomása szerint 3 japán tartóztattak le Londonban, egyet Singapurban és egyet Hongkongban.

Hétfőn délelőtti fontos tanácskozás volt a külügyminiszter, a hadügy és tengerészeti miniszter között, a letartóztatások ügyében. Matsukuo külügyminiszter magához kérte a tokiói angol nagykövetet, akitől sürgős felvilágosítást kért az ügyben.

„Hazatanácsolják” Angliából a japánokat

Tokióból jelenti a Stefani távirati iroda: A Miyako című japán lap megerősíti azt a híradást, amely szerint a japán kormány Londonban kérni fogja a letartóztatott japánok azonnali szabadlábrahelyezését. Ugyanakkor valamennyi Angliában tartózkodó ja-

pánnak azt tanácsolja, hogy a legsürgősebben térjen vissza hazájába, kivételt képez a diplomáciai személyzet. Egy másik japán lap azt követeli, hogy azonnal szakítsák meg Angliával a diplomáciai összeköttetést és hívják vissza a londoni japán nagykövetet. (Rador.)

Indokína és Holland-India megszállására készül a japán hadsereg?

Rómából jelenti: Nagy figyelmet keltett Tokionak az az elhatározása, hogy szándékában van a japán hadseregnek, hogy Indokínát és a hollandindiai szigetcsoporthat megszállja. Örömmel üdvözlük azt a hírt, hogy Siratorry nagykövet kijelentette, hogy sürgősen szövetésre törekcszenek a baráti tengelyhatalmakkal.

Japán szállítási korlátok

Sanghai. A hongkongi hatóságok rendeletileg megtiltották, hogy a Balkán-államokba, a Szovjetbe, Finnországba, Norvégia, Spanyolországba, Portugáliába és annak gyarmataiba, Tangerbe és Marokkóba árukat szállítsanak. Kivételes esetekben adnak csak kivételi engedélyt, de akkor sem a Földközi-tengeren keresztül történő szállításra.

Ujabb letartóztatások

Sanghai. (Rador.) A Domei-iroda jelentése szerint három japán nagykereskedőt letartóztattak Rangoonban.

Singapur. A Reuter hivatalosan jelenti, hogy vasárnap hajnalban az angol rendőrség letartóztatta Ishiso Kobavisi előkelő japán hírlapírót, az Ister News szerkesztőjét és a hivatalos japán Domei-iroda ottani igazgatóját.

Tokio. A honkongi japán konzul jelentette a külügyminisztériumnak, hogy az angol hatóságok letartóztatták Yamagucsi előkelő japán kereskedőt. A letartóztatást azzal indokolják, hogy az angol államérdekek és a közbiztonság rendszabályai ellen vétett. A nagykereskedőnél házkutatást tartottak, majd gyűjtőtáborba szállították.

Halifax lord és a londoni japán nagykövet tanácskozása

Tokio. A „Tokio Nichi” című előkelő japán lap londoni jelentését közli, mely szerint a londoni japán nagykövet tárgyalta Halifax angol külügyminiszterrel és interveniált az angolok által letartóztatott japánok szabadon bocsátása érdekében, figyelmeztette az angol külügyminisztert a várható súlyos nemzetközi következményekre. Halifax azt válaszolta Sigenicu japán nagykövetnek, hogy az ügy-

ben semmit sem tehet, mert a letartóztatottak ügyét a rendőri hatóságok kezelik. Angol körök egyébként nem titkolják, hogy még számos gyanús viselkedésű japán ellen indítottak eljárást úgy Angliában mint a gyarmatokon. Az angol külügyminiszter nem titkolta, hogy szeretné a japán—angol viszony megjavítását, de annak eshetőségeit nem lehet függővé tenni, bűnös emberek szabadonbocsátásától vagy fogvatartásától. A Tokio Nichi lappal zárja cikkét, hogy Anglia ezekkel az eljárásokkal Amerikával egyetemben a Távolkelet politikájára akar befolyást gyakorolni.

Fegyveres viszályra fajul a japán—angol konfliktus?

Rómából jelenti: A Messagero San Sebastianon át érkezett londoni jelentés szerint közli, hogy angol politikai körök véleménye szerint lehetséges, hogy fegyveres viszályra kerül sor Anglia és Japán között. Az angol hadvezetőség már arra is számít, hogy ilyen viszály esetén

Német csapatmozdulatok a francia partokon és rőpcédula-eső Anglia keleti partján

Londonból jelenti: Csütörtök éjjel az angol városok fölött német repülőgépek jelentek meg és most első ízben rőpcédulákat dobtak le a városokba. A rőpcédulák Hitler vezér utolsó üzenetét tartalmazták a „józan észhez”. Ugyancsak Londonból jelenti, hogy német

Fokozódik a német léghaderő angolországi tevékenysége

Berlin. (Rador.) A német hadsereg főparancsnokság közli: Augusztus negyedikén a léghaderő egységei felderítő repüléseket végeztek Anglia és Skócia felett. A repülőgépek a Szent György-csatorna torkolatánál elsüllyesztettek egy angol hajót. Augusztus negyedikéről ötödikére virradó éjszaka a német repülőgépek támadást intéztek a Sherneesi hajógyárak, valamint a North-Killingholm-i ben zinraktárak és légháritó útegek ellen. Az éjszaka folyamán angol repülőgépek szálltak el Nyugat-Németország felett és néhány bombát dobtak le. A bombázás nyomán Borken

Amerika támogatná anyagilag és fegyveresen is Nagybritanniát.

Angol légitámadások Rotterdam és Mannheim ellen

Londonból jelenti: A légügyi minisztérium közleménye szerint a szombati napon a brit repülőgépek tovább folytatták támadásukat a hollandiai és franciaországi német megszállás alatt álló légikikötők ellen. A vasárnapra hajló éjszakan bombákat dobtak le a rotterdami üzemanyagraktárak, a bottropi és gelsenkircheni és a mannheimi kőolajfinomítók ellen. Egyéb célpontjaink közé tartoztak a hollandiai és nyugatnémetországi légikikötők, a westfáliai Ruhr- és rainavidéki közlekedési utvonalak. Jelentős támadást hajtottunk végre a kiejt tengerészeti támaszpont ellen. Három géplink nem tért vissza. (Rador.)

Az angol biztonsági minisztérium közlése szerint a vasárnapról hétfőre virradó éjszaka Kelet-Anglia több helységére valamint Madelaine ellenséges repülők gyújtó és robbanó bombákat dobtak.

Rio de Janeiro. Négy napos pihenő után az Alcantara nevű angol segédcsirkáló elhagyta a kikötőt és a Malvina-szigetek felé indult.

Oslo. Ideérkezett jelentések szerint angol bombavető minden előzetes figyelmeztetés nélkül bombázni kezdtek a Susanne nevű norvég gőzöst, amelynek gépháza felrobbant és a hajó súlyos sérüléseket szenvedett. Néhány sebesüléssel kivül emberáldozatot nem követelt az angol támadás. Az angolok összesen 25 bombát dobtak a védtelen norvég hajóra.

Olasz-angol légi csata Északkelet-Afrikában

Kairo. (Rador.) Az angol léghaderő főparancsnokságának jelentése szerint a Marsa Matruh-i légi támaszpontot ellenséges repülőgépek támadták, lényegtelen eredményekkel. Az angol vadászgépek a támadók üldözésére indultak és arra kényszerítették az ellenséges gépeket, hogy bombákat a tengerbe dobják. Két olasz repülőgépet súlyosan megrongáltak. Kelet-Afrikában Dagabur vidékén három ellenséges bombázó repülőgépet, amelyek a földön tartózkodtak, ötven méternyi magasságból gépfegyverekkel tönkre tettek. Az angol gépek támadást intéztek a Massauai petroliumraktárak ellen is. A repülőgépek sértetlenül tértek vissza. Az ellenséges repülőgépek megtámadták egy angol hajót Berbera közelében. Az angol vadászrepülőgépek azonnal felszálltak és oly erősen megrongáltak egy ellenséges gépet, hogy az elveszettnek tekinthető.

Segélyezési mozgalom indult Hollandiában

Amszterdam. Seyss Inquart, a megszállott Hollandia főbiztosa 10 millió holland forint alapítványt létesített a szociális segélyezés céljaira. Ebből az alaptól most 6 millió forintot hasítottak ki, amelyet nyomban felhasználnak, hogy a háború pusztításai során hajlék nélkül maradt hollandoknak új lakóházakat és gazdaságokat építsenek.

csapatmozdulatokat figyeltek meg a megszállt francia partokon. Állítólag ezek a csapatok már parancsot is kaptak, hogy állandó riadókészültségben legyenek. A Times szerint az Anglia elleni támadás minden percben bekövetkezhet.

Az olasz hadijelentés

Róma. (Rador.) Az olasz főparancsnokság a következő hadijelentést közli: az angol légi egységek heves csatát vívtak ellenséges repülőgépekkel, amelyek Lybiába menetelő olasz csapatok bombázását kísérelték meg. A csata során tíz ellenséges repülőgépet lelőttek, tíz tehergépkocsit pedig elpusztítottak. Az összes olasz repülőgépek visszatértek kiindulási helyükre.

Szudán határán egy ellenséges támadást visszavertek a lakosság segítségével, Berbera közelében egy olasz bombázógép elpusztított egy ellenséges hajót. Az ellenség Massaua ellen légitámadást intézett és ennek a támadásnak 40 halott és 30 sebesült áldozata volt. Két ellenséges repülőgépet lelőttek.

Komolytalanok az angol offenzíváról terjesztett hírek — hangsúlyozza a német sajtó

Berlin. (Rador.) A Berliner Börsenzeitung azzal a tegnapi angol rádióleadásban hangoztatott kijelentéssel foglalkozik, hogy a jelenlegi katonai helyzet úgy alakult, hogy Nagy-Britannia rövidesen offenzívát kezd Németország ellen. A német lap megállapítja, hogy ez az angol nagyhangúság semmi másra nem vezethető vissza, mint arra, hogy az angol nép körében megkísérelje eloszlatni a pánikhangulatot, mely egyre erősebbé válik. Csak egy tekintetet kell a térképre vetnünk — írja a Börsenzeitung — hogy láthassuk az igazi helyzetet:

a norvég öblöktől egészen a gascognei öbölhöz minden a német csapatok kezében van

és a német bombázó és vadászgépek, valamint a felderítő légiósztagok Anglia bármely pontját nemcsak veszélyeztethetik, hanem döntő erejű támadást mérhetnek rá.

A Deutsche Allgemeine Zeitung az „angol hazugsággyárral” foglalkozva a következőket írja:

— Elkövetkezik a nap, amikor a szerencsétlenségbe döntött angol nép megkérdezi majd.

miért kellett Dover kikötőjének romhalmazzá válnia a német légitámadások következtében

és miért tették ki a felelős angol politikusok Dover mellett a többi angliai és skóciai városokat annak, hogy Varsó és Rotterdam sorsára jussanak. De azért is felelni kell majd a mai Anglia vezetőinek, miért bombáztak nyílt német városokat, ahol katonai célpontok sehol sem léteztek és a polgári lakosság közül miért ölték meg annyi embert. Az angol nép végül arra is kíváncsi lesz egy napon: tulajdonképpen miért kellett kitörnie a háborúnak Németország és Anglia között, mikor nemcsak a legnagyobb békében élhettek volna egymás mellett, hanem az új európai rendben az erők egyensúlyának természetes elosztása során az angol világbirodalom számára még az eddiginél is jobb és boldogabb jövő ígért volna.

Csak néhány, Norvégiából visszatért francia egység áll de Gaulle tábornok rendelkezésére

Genf. Nizzai lapok egy Londonból hazatért francia diplomata nyilatkozatát közlik, aki elmondta, hogy a Franciaországban halálraítélte De Gaulle francia tábornoknak csupán néhány, Norvégiából visszatért francia egység áll rendelkezésére és ezek is jórészt az idegenlégióból kerültek ki.

Leon Noel visszatért Vichybe

Vichy. Leon Noel, a francia kormányban a német megszálló csapatok főparancsnoksága mellett kiküldött követe, ma visszatért Vichybe, ahol néhány nappal tanácskozik francia kormányférfikkal.

Új finn-orosz konfliktus készül?

Stockholmból jelentik: A moszkvai sajtó éles hangon támadja a finn hatóságokat, mert azok a szovjetbarát gyűléseket sorozatosan betiltották. Moszkvai illetékes helyen nyert értesülés szerint ha ez így tart tovább, kiélezhető a helyzet a két állam között. A moszkvai finn követet jelentéstételre Helsinkibe hívták.

Általános választást rendez a Szovjet az egykori Litvaniában

Moszkva. (Rador.) A Tass Iroda jelentik: A legfelsőbb szovjet vasárnapi ülésén egyhangúlag elfogadta a litván szociálista szovjetkötársaság csatlakozását a szovjetunióhoz. Egyben elfogadták a fehérorosz szovjetkötársaság azon javaslatát is, hogy Svencsiany vidékét, valamint Fe-

héroroszország más vidékeit, ahol a litván lakosság van többségben, a litván szociálista-szovjetkötársasághoz csatolják. Egyben elhatározták, hogy Litvaniában általános választást tartanak. Ennek időpontját a legfelsőbb szovjet elnöke határozza meg.

XII. Pius pápa újabb békeajánlót kezdeményez

Rómából jelentik: A Vatikán ismét puhatolódzott a német követelések után, mert helyre szeretné állítani Anglia és a tengelyhatalmak között a békét. Állítólag Maglione bíboros már utban is van London felé, hogy ott tárgyalásokat folytasson. A hír még nem erősítették meg, bár a „Vreme” nevű újság szintén arról ad hírt, hogy a pápa békeajánlót kezdett.

Franciaországtól másfélmillió halottat és sebesítet követelt a háború

Vichy. A francia kormány közzétette hivatalos veszteséglistáját, amely szerint az északfranciaországi és belgiumi hadjárat során Franciaországnak egy és félmillió halottja, rokkantja és sebesült áldozata van.

Külföldi hírlapírók látogatása a sértetlen Hamburgban

Newyork. Amerikai lapok tudósítói Hamburgban jártak, ahol személyesen győződhetek meg azoknak a rémhíreknek tarthatatlanságáról, amelyek arról beszélték, hogy Hamburgot az angol repülők „porrá lökték” volna. Az amerikai hírlapírók szerint Hamburgban a híres Elweil torony és alagút sértetlen, a kikötőben zavartalanul folyik a munka, a városban semmiféle rombolásnak még nyoma sincsen és a Hamburg mellett elterülő Plombeck és Oshamburg-erődítmények sértetlen állapotban állanak.

Német csapatokat szállítanak légi-úton Szenegállába

Newyork (Telca-Press). Londonban nagy meglepetést keltett az a hír, hogy a német birodalom állítólag csapatokat szállít repülőgéppel a szenegáliai Dakar-ba. Ezt a tényt úgy

fogadják, mint újabb csapást a francia gyarmati impérium ellen és mint újabb lenyegtetést az afrikai angol gyarmatok ellen.

Ismét viszály robbant ki a gyarmati francia és angol csapategységek között

Vichy. (Rador.) A Havas-iroda jelenti: Jólétesült körök véleménye szerint, a legutóbbi minisztertanácsban, amelyen a kameruni és madagaszkári helyzetéről tárgyaltak, megállapították, hogy az ösztetűzések nem a gyarmatok belső hangulatát iktározzik vissza, mert a lakosság a legbiztosabb ragaszkodást mutatja. A kormányban a közvélemény csupán a következő két tény megállapítására szorítkozik:

Julius 27-én az angol Boulogne cirkáló, amely június 24. óta horgonyzott Dualában, a „Dragon”

cirkáló váltotta fel. Ez alkalommal angol felfegyverzett csapatok szárazföldre léptek és felvonultak a városban. Az atlantóceáni francia haderők narancs noka rögtön közbelépett és ennek eredményeképpen az angolok visszavonultak.

Madagaszkárban a kormány tisztázta ezt a határozatot, amely három mérföldről husz mérföldre szűcsíti ki a partmenti övezetet. A helyesbítés szerint ez az intézkedés kereskedelmi hajókra nem vonatkozik.

Német-olasz bizottság érkezését várják Törökországban

Ankara. (Rador.) A Reuter Iroda jelenti: Törökország katonai intézkedéseiről egyre határozottabb hírek érkeznek. A török nagyvezérkar elhatározta, hogy megteszi az összes szükséges intézkedéseket. A rekvirálások számos vidéken tovább folynak, az utak pedig telve vannak me-

netelő katonasággal. Ankarában erősen tartja magát az a hír, hogy német-olasz bizottság érkezik rövidesen Szíriába. Török körökben hangsúlyozzák, hogy a tengelyhatalmak befolyásának Szíriára való kiterjesztését az arabok nem néznék jó szemmel.

Tilos külföldi rádióleadásokat nyitott ablak mellett és nyilvános helyiségekben hallgatni

A tegnapi napon belügyminiszteri rendelkezés érkezett Aradra az illetékes hatósági szervekhez, amely szerint tilos külföldi rádióleadásokat nyitott ablak mellett, vagy nyilvános helyiségekben — zeneműsor kivételével — hallgatni.

A rendelet megszegői hadbírószám elé kerülnek tettenérés esetén, a kiszabandó büntetés kettőtől öt évig terjedő szabadságvesztés.

A rendőrség a lakásokban ellenőrzi, hogy van-e mindenkinek személyazonossági igazolványa

A háztartási alkalmazottak jelenléte

A népesedésiügyi hivatal és ingatlankönyviroda működését szabályozó törvény előírásai értelmében az aradi rendőrség és állambiztonsági hivatal több olyan intézkedést tett, amelyek biztosítani fogják a népesedésiügyi hivatal, az ingatlankönyviroda és a cselédügyi osztály ügymenetét, másrészt pedig a rendőrség ellenőrzése következtében bíróság elé állítják mindazokat az ingatlanulajdonosokat és főbérletkeket, akik nem vették figyelembe a törvényt és lakásukban olyan személyeket tartanak meg, akik nincsenek bejelentve a népesedésiügyi hivatalban, vagy a cselédügyi osztálynál és akik nem rendelkeznek a rendőrség által kibocsátott személyazonossági igazolvánnyal. A népesedésiügyi hivatal és az ingatlankönyviroda január elseje óta többször is figyelmeztette a lakosságot, hogy mindenki váltsa ki személyazonossági igazolványait, az ingatlanulajdonosokat pedig arra, hogy ellenőrzésként lakójuk iratait, hogy azok rendben vannak-e és végül felszólították a cselédek tartó személyeket is, hogy alkalmazottjukat jelenítsék be az ingatlankönyvirodában és a cselédosztálynál, hogy részükre kiállítsák a törvény által előírt munkakönyvet. A rend-

őrség és állambiztonsági hivatal több kihágást tapasztalt a fenti rendelkezésekkel szemben és ezért elhatározta, hogy augusztus 8-tól kezdődőleg a helyszínen, vagyis a lakásokban ellenőrzi a lakosság helyzetét, hogy be van-e mindenki jelentve és rendelkezik-e a szükséges bizonyítvánnyal és ahoi szabálytalanságot tapasztalnak, ott a háztulajdonos és főbérlet ellen indítják az eljárást, bíróság elé állítják őket. A háztulajdonosoknak és főbérletkeket ellenőrizniük kell, hogy lakójuknak és alkalmazottaiknak legyen személyazonossági igazolványuk és annak számát saját felelősségükre vezessék be az ingatlankönyv kezes számu törzslapjának megfelelő rovatába. Az ellenőrzéssel kapcsolatosan elrendelik a cselédkönyvek láttamozását is és ezért augusztus 8-tól kezdődőleg a cselédeknek az alábbi sorrendben jelentkezniük kell a rendőrség cselédügyi osztályánál (33. számú szoba): 8. 9. 10. 12. 13 és 14.én az első rendőrségi kerülethez tartozóknak kell munkakönyvükkel jelentkezniük. A jelentkezés további sorrendjét folytatólagosan közli majd a rendőrség.

URANIA: Nagyfilm színház. Tel.: 12-32.

Szenzációs kettős műsor! 5, 7.15, 9.15

I. Az üldözött asszony

Maureen Sullivan és Joel McCrea
izgalmas bűnügyi filmje

II. Broadway Serenade

Eleanor Powell, Robert Taylor, Judy Garland,
Buddy Ebsen, — Legújabb háborús UFA híradó

Egyre háboru-ellenesebb Amerikában a néphangulat!

Lindbergh nagyarányú beszéde. Grover newyorki repülő-szakértő Anglia légi-védelmének elégtelenségéről. — Pershing tábornok tapasztalatai

Chicago. Lindbergh ezredes vasárnap a beavatkozás ellen rendezett népgyűlésen nagy beszédet mondott, melyet az összes rádióállások közvetítettek. Lindbergh rádióbeszédében kifejtette, hogy azoknak az érdeklődő amerikai csoportoknak működését figyelemmel kell kísérni, akik az USA-t háboruba akarják sodorni. Az elszigetelődés lehet Amerika számára az egyetlen út — hangsúlyozta Lindbergh — és Amerikának Európával együtt kell haladnia a nyugati civilizáció és a világereszkedelem fenntartása érdekében. Különkülön egyik kontinens sem képes az emberiség ellenőrzését ellátni. Eddig a francia-angol szövetség által kormányzott Európával állott szemben Amerika, most a jövőben a német védelem alatt álló európai kontinentet kell munkatársul megvédenie Amerikának. Németország győzött és mellette a szláv hatalom barátsága a világ jólétét biztosíthatja, ha Amerika is felajánlja közreműködését e cél érdekében.

A megfelelő nemzetközi szerződések mellett a világ sorsát intéző nagyhatalmaknak de fenziv felfegyverzéssel kell biztosítaniok állásukat. Ha Amerika el akarja kerülni, hogy belekeveredjék a háborúba, nyíltan a béke szolgálatába kell állania. Ennek az útja pedig az, hogy megvárja a mai Európa békeajánlatát, illetve az együttműködésre szóló ajánlatát és azt a maga jólfelfogott érdekeinek megfelelően tudomásul veszi. Lindbergh végül kijelentette, hogy a jelenlegi háború kitörésének

az volt az oka, hogy Anglia túlságosan nagy gadságával szemben Középeurópa teljesen lezségényedett.

Dacára az óriási hőségnek. Lindbergh tegnapi beszédét több mint 50 ezer ember hallgatta végig. Lindberghen kívül több szónok beszélt még, így a népszerű Mac Keren szenátor is. A hallgatóság a szónokok beszédei közben többször tapsal fejezte ki hozzájárulását és nyíltan tüntetett a beavatkozási politika ellen.

Itt írjuk meg a DNB. jelentése szerint, hogy Grover Leinings a kiváló feltaláló és repülésügyi szakértő Livingstonban rádióbeszédet mondott és megállapította, hogy Angliának a ma rendelkezésére álló 5 ezer repülőgép helyett legalább 25 ezer gépre volna szüksége ahhoz, hogy a német támadást visszautasíthassa.

Pershing tábornok, aki a világháborúban az amerikai expedíciós hadsereg parancsnoka volt, vasárnap rádióbeszédet mondott. Ebben elmondta, hogy 50 amerikai cirkáló küldene Angliába, azonban ezek a cirkálók már alkalmatlanok az amerikai tengerészet céljai számára, mert elavultak. Pershing ekkor közölte azt a véleményét, hogy botorság volna az USA részéről, ha hasonlóan a múlt világháborúhoz expedíciós amerikai sereget küldene, mert a jelenlegi állapotban ezzel Angliának nem segítenének. Amerika számára pedig veszélyes kalandot jelentene.

Görögország semlegességét hangoztatta Metaxas az állam nemzeti ünnepén

A Times aktuális aggodalmai

Athénből jelenti a görög távirati iroda: Egész Görögországban nagy lelkesedéssel ünnepelték meg az augusztus 4-i nemzeti ünnepet. Vasárnap délelőtt az ország valamennyi templomában hálaadó istentisztelet volt. Metaxas miniszterelnök a lakosság lelkes éljenzése közben megemlékezett a görög ifjúsági szervezetek felvonulásáról. Délben az „Athén-Pireus” egyesület elnöksége jelent meg a miniszterelnök előtt, akinek szerencsekívánatait és elismerését fejezte ki a görög nép nevében végzett nagyértékű munkásságáért. A lapok visszatükrözik a görög nép lelkes hangulatát. Délután a görög fővárosban lévő stadionban ünnepség volt, melyen az ifjúság a munkát éltette. Az ünnepség során népi táncokat és énekeket mutattak be. Este a különböző egyesületek felvonulása következett, amelyben mintegy 200 ezer személy vett részt. A felvonulást a mezőgazdasági bank épületének erkélyéről végignézte a miniszterelnök. (Rador.)

A görög nemzeti ünnep négy esztendő óta alkalmából Nikoludis propaganda és sajtóminiszter beszédet mondott és abban nagy elismeréssel szövegezte Metaxas miniszterelnök ujjászülési munkásságáról. Hangoztatta a propagandaminiszter, hogy a független, önálló és nemzeti méltóságát mindenképpen fenn tartó Görögország távpartotta magát a háborus eseményektől és felkészült az új európai rendbe beleilleszkedésre.

A Times lehetetlen foglalkozik a görögországi tekintélyelvű kormányzat bevezetésének negyedik évfordulójával. A lap rámutat arra, hogy a görög közvélemény mindig rokonszenvezett Angliával s Franciaországgal. A görög nép körében bizonyos aggodalomra ad okot az az érdeklődés, amellyel Oroszország a Balkán iránt viselkedik, valamint a Bulgáriában folyó propaganda és azok a nehézségek, amelyekkel Romániának meg kell küzdenie. A nemzetközi helyzet mégsem készítette arra

Metaxas görög miniszterelnököt, hogy elhagyja országa kiegyensúlyozott semlegességi politikáját. Ez a politika alkalmas arra, hogy Görögország számára a fejlődést biztosítsa. (Rador.)

A jugoszláv sajtó ünnepléi III. Viktor Emanuel

Belgrádból jelenti az Avala ügynökség: III. Viktor Emanuel, olasz király és császár uralkodásának 40-ik évfordulója alkalmából a belgrádi Politika című lap, miután felsorolja az olasz uralkodó négy évtizedes, eredményekben gazdag uralkodását és szerepét az olasz ujjászülésben, többek között ezt írja:

— A parlamenti rendszer hanyatlása Olaszországban azt a feladatot tűzte a király elé, hogy olyan új rendszert keressen, amely népének minden téren normális fejlődést biztosít. Amikor 1924-ben Mussolini megkezdte a tüntetéseket a parlamentáriszmus ellen, a király nem habozott a Duce kezébe letenni az új nemzeti erők kormánykerékét. Mussolini kormányra jövetelével új nemzeti élet kezdődik Olaszországban. Ki kell emelni, hogy a trón és az új rendszer közötti kapcsolat mind szorosabbá válik, úgy hogy a szellemi kapcsolatok az uralkodóhoz és a kormányhoz erősebbek, mint valaha. A király-császár és a Duce között a legteljesebb összhang uralkodik.

A lap cikkét a következő szavakkal fejezi be: Viktor Emanuel király és császár tanúja volt népe ujjászülésének és annak, hogy Olaszország most új küldetést kapott. (Rador.)

RITKA ALKALOM!

Eladó Aradmegyében rendkívül előnyösen egy 440 hektáros erdő, egy 30 szobás kastély, parkkal; egy 100x50 m. területű masszív kőből épített raktár, a közelben három emelettel, alkalmas 50 vagon bor elraktározására; a közelben egy másik masszív épített, 6 részből álló, 80x30 m. területű raktár; végül még egy kőből épített ingatlan, 12 hold földdel, lakásokkal, területmes istállókkal, amely major céljára alkalmas. — Részletes tájékoztatással

IMPEXROM SAR, Buonresti, Str. D. A. Sturdza 14. Telefon 2.68-25. szolgál.

Párisi legenda

A kis Marguerite Chénier Amiensben áruv irágot. A párisi lapok most sokat írják róla. Már azt is megállapították, hogy André Chénier-vel, a vértanu halálát halt költővel áll rokonságban De ez lehet, hogy költői tulzás, sőt több: lehetetlen. A Chénier név nem ritka Franciaországban. De csak egy volt e név viselői közül híres költő és csak egy, aki mint virágáruslány emelte ki egyébként szürke családnévét a Chénier-ek tömkelegéből.

Amiens, mint tudjuk, mástól hónappal ezelőtt német és angol bombák csaknem elpusztították. A gyönyörű történelmi emlékekben gazdag város, amely a francia renaissance művészetét hirdette, rettentő sorsra jutott. Csak világhírű katedrálisát kímélte meg a háború. E körül fog települni, remélhetőleg nemsokára, az új Amiens. Nemes patricius és főnemes családok laktak a régi szép francia városban. A Tourquonville grófi család egyik ága is itt lakott már évszázadok óta.

Eltört a szörnyű este, amikor a város francia parancsnoka elrendelte a kiürítést. Kiltört a pánik. A felvesztett emberek nem tudták mit mentsenek, mi az, ami a legértékesebb. Egy tanár minden öngyászta két könyv volt. Pascal művel. Neki ezek voltak az értékei. Tourquonville grófnő, aki már tapasztaltabb volt, egy szekérrre ágytáskáit, néhány értékes szőnyeget és két kofort pakolt föl. Aztán a kocsi a lovak közé csapott.

A szekérről ebben a pillanatban leesett az öreg grófnő kis kék táskája. Az után hömpölygött a menekülő tömeg, amelybe autók, szekerek, ágyuk vágta utat. A grófnő látta, amikor a kis kék táskát leesett melőle a szekérről a földre. De hiába kiáltozott, a szekér törtetett előre, a táskát elveszett, örökre elveszett. Ezen nem lehetett segíteni. A város kiürítését már lőték az ellenséges ágyuk, a táskánál fontosabbá vált az élet. A grófnő az egész uton az életéért imádkozott.

Csak akkor esett kétségbe Tourquonville grófnő amikor kiérték a veszélyes zónából és a táskára gondolt. Az életét az ima megmentette, de a táskát elvesztett mindazzal a kincsével, ami benne volt. Ebben a fekete lakn ncessaireben tízmillió frank értékű ékszer és 20 ezer dollár volt.

Marguerite Chénier, a szegény kis amiens virágáruslány, szombati óta adótták lánya az öreg grófnőnek. A kis Marguerite ugyanis nemsokkal a menekülés után jelentkezett a grófnő párisi palotájában. A Rue Lafayette 27. számú házban és így szövege, amikor Tourquonville grófnő elé bocsájtották:

— Asszonyom, én is amiens virágok és láttam amikor az ön szekérről leesett a kék táskája. Én azt akkor fölvettem a földről és utólagos engedelmével kinyitottam. Így tudtam meg az ön párisi címét. Hiánytalanul visszaadom a tartalmával együtt. Nagyon vizgáztam rá egész uton, mert én ismerem a grófnőt és boldog vagyok, hogy szolgálhatok tehetek önnek...

Ez a kis Marguerite története időhében. A grófnő örömeiben a derék, becsületes kisleányt adoptálta. Olyan ez a történet, mint egy filmregény.

Vasuti katasztrófa Indiában

Kalkuttá. (Rador.) A Dacca és Kalkuttá közötti utvonajon történt vasuti szerencsétlenségnek harminc halott és hegyven sebesült áldozata van.

CORSO

I. Szókimondó asszonyosság

II. Marx-testvérek
Botrány a turfon

Legújabb UFA híradó

8, 5, 7.15, 9.30

Amikor az új szatmár-váradi püspök az aradi minoriták vendége volt

Napholcz Pált az aradi hívek szeretete kíséri ragyogó papi pályafutásán. A jezsuita hitszónok kongregációs tevékenysége. Lakatos Ottó dr. minorita rendfőnök és Czédly Irén kongregánista vezető visszaemlékezései

Két héttel ezelőtt nevezte ki XII. Pius pápa Napholcz Pált az új szatmár-nagyváradi római katolikus püspököt. Egész Erdély katolikuságában feszült figyelemmel de a Szentszék bölcsességében bizva várta, hogy a főpásztori szék, ez a diszes méltóság, mely két egyház megye katolikus híveit foglalja magába, olyan utódot kap, aki méltó lesz az elődökhöz. Nem csalódtak. Schlauch Lőrinc bíboros egykori nagyváradi székébe olyan püspököt neveztek ki, akit máris szeretetébe és becsülésébe fogadtak az a nagy közösség, amelynek most hivatalos vezetője lett.

Napholcz Pál, aki a legkiválóbb egyházi szónokok közé tartozik, legutóbb két évvel ezelőtt tartózkodott Aradon. A minorita-rendház vendége volt egy héten keresztül, amikor is lelkigyakorlatokat tartott a Minorita Kulturházban.

Felkerestük dr. Lakatos Ottó minoritarendi tartományfőnököt és megkértük arra, hogy mondjon el egyetmást az új püspök legutóbbi aradi látogatásáról. Lakatos Ottó dr. kedvesen mosolyog, amikor kérdésünket hallja. Szívesen ad felvilágosítást a híres jezsuita atyáról, akire még nagyon sokan emlékeznek Aradon.

Két évvel ezelőtt volt nálunk Napholcz Pál jezsuita társasági atya, aki ebben az időben a kolozs-monostori plébánia vezetője volt. Tehetségére és fáradságát nem ismerő munkaszeretetére jellemző, hogy nagy elfoglaltsága mellett még a Romániai Mária Kongregációk Országos Központjának a titkári teendőit is ellátta. Amikor nálunk tartózkodott, nagy szeretettel fogadtuk. Szerény, kedvesmodoru pap volt. Már akkor sokan sejtették, hogy tehetsége és lelkes munkássága révén fényes pályafutás vár rá.

En is hallgattam beszédeit és gyönyörködtem bennük, de a pontos adatokra már nem emlékszem. Ha az új püspök aradi tartózkodásáról és itt végzett munkájáról bővebbet akarnak hallani, forduljanak az Urileányok Kongregációjához. Ez a hitbuzgalmi egyesület hívta meg ugyanis Aradra annak idején, Napholcz Pált.

Lakatos Ottó dr.-ral való beszélgetés után felkerestük az Urileányok Kongregációjának egyesületi helyiségét, hogy ott nyerjünk részletesebb értesülést. Czédly Irén, aki az egyesület egyik legtehetségesebb vezetője, készségesen ad felvilágosításokat.

Napholcz Pál püspök ur a Romániai Mária Kongregációk Országos Központjának volt a titkára, amikor kongregációnk meghívására Aradra jött, hogy lelkigyakorlatot tartson az aradi leányvilág számára. A lelkigyakorlat beszédei, amelyek igen mély hatást váltottak ki a közel ezer főnyi hallgatóságban, 1938. március 21. és 27. között hangzottak el a Minorita Kulturház nagytermében.

Különböző folytatja Czédly Irén — a kongregáció jegyzőkönyvében is vannak adatok erről a lelkigyakorlatról.

A jegyzőkönyv előkerül, fellelőzzük és benne található valóban Napholcz Pál aradi áldásos tevékenysége. Hat napon keresztül 12 beszédet tartott naponta egyet reggel és egyet este. Beszédtémái a következők voltak: Mi az élet célja? — Mi a lélek? — Keressük a boldogságot, de mulandó dolgokban nem találjuk. — Mi a bűn? — A lélek béke után vágyik, ezt adja meg Isten, az Ő békéje a világ békéje. A beszédek nagy hatást értek el újszerűségükkel és a női lélek nagy ismeretével.

Az új püspök — fejezte be felvilágosításait Czédly Irén — nagyon sokat tett titkársága idején a kongregációs szervezkedések-

ért és irányítása alatt szépen fejlődtek e valóságos egyesületek.

Az 1938-as márciusi lelkigyakorlatok utolsó napjáról az alábbiakat írta többek között az Aradi Közlöny 1938. március 29-iki számában:

„Lakatos Ottó dr. plébános lelkes szavakkal méltatta a nap jelentőségét. Buzdította a jelenlevőket, hogy a lelkigyakorlatokból merített tanácsot vigyék ki az életbe.

Kihallgatáson jelentek meg az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusának kiküldöttjei Logadi belügyi alminiszternél

A városi illetékekkel, valamint a városi üzemek díjaival kapcsolatos kérdéseket tárták fel az alminiszter előtt

Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusának megbízásából a közelmúltban Demian Aurel dr. országgyűlési képviselő, szindikátusi elnök és Cucu Vasile dr. nyugalmazott városi főorvos, választmányi tag Bucurestibe utaztak, ahol kihallgatáson jelentek meg Logadi belügyi alminiszter előtt, akinek emlékiratot nyújtottak át a háztulajdonosoknak a városi illetékekkel és a városi üzemek díjaival kapcsolatos kívánságairól.

Ennek a kihallgatásnak részleteiről, valamint eredményeiről Demian Aurel dr. a Szindikátus legutóbbi választmányi ülésén számolt be. Demian Aurel dr. közölte, hogy a belügyi alminiszternek átadott emlékiratban az aradi háztulajdonosok különböző sérelmeit ismertették. Így többek között azt sérelmezték, hogy a város vezetősége miniszteriumi hozzájárulást kért a járulékos pótdadó felemeléséhez, amihez annak idején az engedélyt meg is kapta. Az emlékirat rámutat arra, hogy a háztulajdonosokra túlméretezett városi terhek nehezeden és ezért annak az engedélynek visszavonását kéri, amelynek alapján Aradváros a járulékos pótdadót felemelhette. A kérés alapján Logadi alminiszter rendelkezést adott ki, amelynek értelmében az emelt városi járulékos adók behajtását egyelőre felfüggesztik, tekintettel arra, hogy ezeknek az adóknak kérdése tanulmány tárgyát képezi. Az erre vonatkozó rendelkezés — mint az Aradi Közlöny annak idején jelentette — már megérkezett az aradi pénzügyigazgatóságra.

Az emlékirat ezután a városi üzemek új szabályrendeletével, illetve az új szeméthordási díjakkal és az új vízdíjakkal foglalkozott, utalva arra, hogy a szabályrendelet nem tartalmaz intézkedéseket az üzemek által kivett illetékek felhosszabbítására vonatkozóan. A kiküldöttség rávilágított arra, hogy ezek az illetékek túl magasak, másrészt pedig törvénytellenek tartják azt, hogy a szeméthordási díjakat a bérérték után veti ki a város. Logadi alminiszter közölte, hogy az előterjesztett kérdéseket a miniszterium illetékes szakbizottsága tanulmány tárgyává teszi.

Időközben — mint már jelentettük — a városi üzemek vezetősége útiratot intézett a Háztulajdonosok Szindikátusához és méltányos magatartásról tanúságot téve, közölte, hogy hajlandó az üzemi díjakat bizonyos mértékben mérsékelni, egyben pedig javaslatot tett a részletek megbeszélésére. A Szindiká-

— Napholcz Pál Jézustársasági atya a lelkigyakorlatok vezetője a szeretetben rejlt nagy erőre utalt, mély hatást keltő beszédeiben. Krisztus evangéliumát, a hit világitó erejét a férfiakra bizta, de — mondotta — a nőkre vár, hogy a szeretet melegét vigyék be. A szeretet örök forrása az Eucharisztia — fejezte be beszédét Napholcz Pál. A mélyvértelmű szavakban bővelkedő felszólalás után a jelenlevők aikán felhangzott az eucharisztikus himnusz dajlama...

Mindebből megállapítható, hogy Napholcz Pál aradi léleképítő munkássága elérte a kívánt eredményt. Tudott a lélekkel bánni és most Isten rendelése folytán, a bölcs előjárók akaratából megnövekedett számú lélek gondozása vár rá. Bár csak néhány hete lett főpásztor, de már aradi lelkigyakorlatainak idején kezében tartotta láthatóan a pásztorbot és a mellén már ott ragyogott a püspöki kereszt.

Ge'lért László

tus a tárgyalásokra Botiuc Alexa dr. alelnököt és Lutai Cornel dr. választmányi tagot volt polgármestereket küldte ki, akik előterjesztették a háztulajdonosok kívánságait. Ezeket a javaslatokat az üzemek igazgatóságai áttanulmányozza, majd pedig folytatja a háztulajdonosokkal való megbeszéléseket.

Demian Aurel dr. jelentését a választmány tudomásul vette és köszönetét fejezte ki az elnök ügybuzgó és eredményes tevékenységéért.

Ezerháromszáz halászhajót pusztított el a tengerrengés egy japán sziget partjainál

Tokió (Rador). Pénteken nappalban tengerrengés következtében óriási hullámok söpörték végig Hokkaido japán sziget nyugati partját. A vihar mintegy ezerháromszáz halászhajót pusztított el. Az elpusztítottak száma minden valószínűség szerint rendkívül nagy. A rengés középpontja a becslések szerint Kamozaki közelében volt. A földtörések nagy károkat okoztak Sapporóban, Hokkaido-sziget fővárosában.

WOLF BORISKA

vizsgázott ko-metikusnő átköltözött Házy Mária volt helyiségébe, STRADA FM NESCU 13, ZAM, I. EMELET.

Polgári egyének nem viselhetnek kaki színű ruhaneműt

Bucuresti. A Seara közli: A nemzetvédelmi miniszterium, királyi dekrétum alapján, a következők rendeletét adta ki:

1. Kaki színű, katonai szövevényből és vásznából készített ruhaneműket csupán a fegyveres szolgálatot teljesítő katonák viselhetnek. Az ilyen színű ruhaneműket tartalékosok csupán gyakorlati időjük alatt hordhatják.

A kiképzésre behívott katonai előkészítők is viselhetnek kaki színű ruhaneműket.

2. Az első cikkelyben meghatározott személynél kívüli tilos mindenki más számára a katonai egyenruhához hasonló kaki színű szövevényből, illetve vásznából készült ruhaneműben való megjelenés.

3. Azok akik a jelen törvény 2. cikkelyét megszegik, 15 naptól 3 hónapig terjedő fegyházzal és 2 ezer leltől 30 ezer leig terjedő pénzbírsággal büntethetők. A bíróság a ruhaneműek elkobzását is elrendeli.

4. A 2. cikkelyben megjelölt személynél a jelen törvény életbelépésétől számított 30 napon belül áll rendelkezésükre kaki színű ruhaneműk kicserélésére.

FORUM nyáron is nagy filmeket játszik.

I. A MORS VÁRA

Errol Flynn, Olivia de Havilland és Rosalind Russell-el

A nagy érdeklődésre való tekintettel meghosszabbítottuk erre a hétre is az ARISSON-TRIO fellépését.

Előadások: 5, 7, 15, 9, 30, 3, kor matiné, olcsó helyvárakkal.

Megújításra szerződés köttös műsor!

II. Az Ördög légiója

DICK FORAN és ANNE NAGEL-el

UFA HIRADO a legújabb eseményekkel

ARADI KOZLONY

Telefon: 21-22. Székhely: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési árak:

Éves ár... 840 lej // Negyedéves 210 lej
Féléves... 420 // Egy hónapra 70Jóváhagyták Aradváros
közmunka-szabályrendeletét

A temestartományi királyi széktartóság jóváhagyta Aradváros új közmunka-szabályrendeletét. Aradvárosa még az elmúlt évben ötnapi közmunkára kötelezte a város minden 21-60 év közötti lakosát.

Az új szabályrendelet kimondja, hogy a kötelező közmunkát kivételesen és ideiglenesen léptették életbe, mindaddig, amíg a város utburkolatainak munkálatai befejeződnek. Azok a személyek, akik közmunkán szekerrel, kocsival és egyéb szállító eszközzel jelennek meg, illetve ezzel kívánják elvégezni a közmunkát, az öt nap helyett csak két és fél napot dolgoznak. Ellenkező esetben a közmunka megváltásaként napi 75 lejt kell fizetni a város pénztárába. Kivételt képeznek a közmunka-kötelezettség alól a szolgálatot teljesítő katonák, a hadirokkantak, munkaképtelenek, valamint a 60 éven felüli férfiak, a betegek, az állami, megyei vagy városi alkalmazottak, a kereskedelmi, ipari, mezőgazdasági vállalatok alkalmazásában lévő egyének, továbbá a magánalkalmazottak részére, akik helyzetüknél fogva nem végezhetik személyesen a közmunkát, a szabályrendelet módosít ad, hogy a munkát napi 50 lejjel megváltásuk. A közmunkára kötelezettek minden év január 1. és február 15. között írásbeli jelentést kötelesek tenni a városi pénzügyi szolgálathoz, amelyben bejelentik, hogy személyesen vesznek részt a közmunkán vagy pedig megváltják azt. Érdekes rendelkezése a szabályrendeletnek, amely kimondja, hogy a munkahelyről az előírt időnél korábban való eltávozás maga után vonja, hogy az illető napot nem számítják be a munkába.

A kultuszminiszter Kolozsváron. Bucarestből jelentik: Budisteanu Radu vallásügyi miniszter, aki vasárnap Brassóban tartózkodott, Kolozsvár felé folytatja útját és ott részt vett a Szamos-tartományi királyi széktartóság értekezletén. A kultuszminiszter ezután hosszasan tárgyalt egy a többségi, mint a kisebbségi egyházak vezetőembereivel is. Így Naphólcz Pál dr., az új Szatmár-Nagyvárad egyházmegyei püspök, Lengyel Zoltán, a római katolikus örmény apósti kormányzó, Boga Alajos dr. prelátus-kanonok, Laár Ferenc református egyházkerületi előadó és Mikó Lőrincz unitárius tanügyi előadó is személyesen tárhatták fel a kultuszminiszternek az egyházi ügyeket.

Urdareanu Ernest királyi miniszter vidéki szabadságra. Bucaresti Urdareanu Ernest, a királyi ház minisztere vasárnap este elhagyta a fővárost és vidékre utazott, ahol szabadságát tölti.

ORSZÁGOS-ÜNNEPSÉG BREAZAN. Bucarestből jelentik: Sidorovici Teofil országos főparancsnok, Isopescu Claudiu egyetemi tanár és felesége, valamint Anescu Bughea kíséretében meglátogatta a brazai kiképzőtábor. Gheorghescu Marin őrnagy, a kiképző központ parancsnoka jelentést tett mind az országos főparancsnok előtt, és kezelt a táborban tartózkodó 700 országos katonák végzettségével Sidorovici Teofil beszéde után, majd Isopescu Claudiu tanár szólt fel, aki megemlítette, hogy az örök Rómából jön, amely már régóta eljutott az országos munkájának végéhez.

Negyvenéves az angol királyné. London. (Rador.) A Renter-iroda jelenti: Augusztus negyedikén, vasárnap, Erzsébet angol királyné szűcsaládi körben ünnepelte meg negyvenedik születésnapját. A háború miatt nem voltak üdvözlések, ünnepélyes felvonulások és hiányoztak a szokásos nagyértékű ajándékozások is.

Módosítják a román-olasz kereskedelmi és fizetési egyezményt. A közeli napokban olasz kereskedelmi küldöttség érkezik Bucarestbe a román-olasz kereskedelmi és fizetési egyezmény módosítására vonatkozó kérdések tárgyalása végett. Az egyezményt ugyanis a jelenlegi helyzetnek megfelelően módosították a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatok minél alaposabb kiépítése érdekében.

UJ! Darálómalom. UJ!

ELVALLAL: mindennemű chemikai cikkek előállítására szolgáló anyagok szakzerű őrlését, továbbá cukor- és fűszerárak darálását és mindennemű terményár őrlését.

Gyors, pontos és olcsó kiszolgálás.

UJ! Bul. Carol 87. Telefon 23-24. UJ!

Görög hálaadó istentisztelet Bucarestben. Bucarestből jelentik: Vasárnap délelőtt a bucuresti-i görög templomban hálaadó istentisztelet volt a görögországi nemzeti rendszer 4 éves évfordulójának emlékeztetére. A Te Deum-on részt vett a bucuresti-i görög követség személyzete, valamint a ióvárosi görög kolónia.

Tüntetések a COTE D'AZURON. Gen. A DNB jelentése szerint úgy Nizzában, mint a Cote d'Azur több részén vasárnap antiszenita tüntetések voltak.

Portugál kitüntetések. Lisszabon. A portugál köztársaság elnöke a lisszaboni román követnek a Krisztus-rend nagykeresztjét adományozta, ugyanezen rend tiszti-keresztjével tüntette ki Mihail Camarasescu követségi tanácsost, az Aradon is jólismert Cotrus Aron sajtóattasét és Ion Dissescu kereskedelmi attasét.

Hétfőn folytatódott az aradi piacon az ellenőrzések. Beszámoltunk vasárnapi lapszámunkban, hogy Ionescu S. Petre vezető főügyész hogyan lepezett le az aradi piacon számos olyan egyént, akik tiltott kereskedelemmel foglalkoztak és akik CFR könyvecskéik révén díjtalanul utazhatnak az államvasutakon és így lényegesen olcsóbban hozhatják forgalomba árukat, mint a kereskedők. A főügyész akciója eredményeképpen a hétfői napon ismét negyven személyt állították elő a második kerületi rendőrségre. Minden előállított ügyében jegyzőkönyvet vettek fel.

ATLASZ IBI

bucuresti és budapesti szak és állami vizsgát végzett kozmetikusnő

Kozmetikai intézete

megnyit, Arad, str. 1. Vulcan 15. 1. em.

a Therapia szanatóriummal szemben. Rendel délelőtt 9-1 óráig, délután fél 4-7 óráig. Kezelések a legmodernebb módszer szerint.

SZTOJKA UNGVARI PÜSPÖK BEIKTATTA ILLNICZKY NAGYPRÉPOSTOT. Dr. Sztójka Sándor gör. kath. püspök tegnap iktatta be szallumába Illniczky nagyprépostot, pronofáriust. A díszes ünnepek után az új nagyprépost ebéden látta vendégül a püspököt és a káptalan tagjait.

Tábori ébresztő

Munkakihallgatások
az Uralkodónál

Bucuresti. Ófelsége főudvarnagyi hivatalának 62. sz. közleménye: Ófelsége, a király augusztus 5-én délelőtt munkakihallgatáson fogadta David Popescu tábornok, belligymnisztort, Niculescu tábornok hadügyminisztort és Nichifor Crainic propagandaügyi minisztort. Délután Gh. I. Bratianu jelent meg kihallgatáson az uralkodó előtt.

Két ösztöndíjat alapított a Román Tudományos Akadémia. Bucuresti. A Román Tudományos Akadémia két ösztöndíjat alapított. Mindkettő egyenként százezer lei összegű. Az egyiket egy Olaszországban a maláriaellenes kezelést tanulmányozó egyetemi hallgató, a másikat egy irodalmi szakban tanuló hallgató kapja, aki Délkelet-Európa történelmére vonatkozóan kutatásokat folytat.

Nagymennyiségű kanadai búzát vásárol Anglia. Budapestről jelentik: Most hozták nyilvánosságra, hogy az angol közlekedési minisztorium Kanadával fontos tárgyalásokat folytatott a buzamegvetel kérdésében. Úgy tudják, hogy rövidesen sor kerül Anglia részéről a kanadai buza oly nagy mennyiségben való megvásárlására, melyre a történelem folyamán még nem volt példa.

GYÁSZISTENTISZTELEK FRINT LAJOS LELKIÜDVÉERT. Vasárnap, augusztus negyedikén az evangélikus egyházkerület összes templomaiban ünnepélyes gyászistentisztelet tartottak, a nemrég elhunyt Frint Lajos szuperintendens lelkiüdvéért.

Megnyit a román írók üdülőtelepe. Bucuresti. Ófelsége, a király rendeletére Busteni-ben megnyit a román írók számára alapított fürdő és gyógy-üdülő telepet, amelyre a Román Írók Egyesületének elnöksége küldi ki tagjait.

Megszigorították az idegenellenőrzést Törökországban. Istanbul. A török kormány szigorú módosításokat rendelt el az idegenellenőrzésre vonatkozólag. Az idegeneknek megtiltották, hogy az ország egyes vidékeit meglátogathassák, ezen felül pedig az országba való beutazási vizum kiszolgáltatását is megnehezítették.

Ehocsáltások és aradi új kinevezések a közegészségügyi szolgálatban. A közegészségügyi minisztorium július 1-től kezdődőleg a mai napig száznegyvenhat zsidóvallású orvost és gyógyszerészt hocsájtott el szolgálatából. Aradra és a megyébe az alábbi új kinevezéseket eszközölte: Cinteau Alexe dr.-t az aradi Bábaképzőbe, Bacila Emilian dr.-t a ternovai kerületbe, Vlasie Creantise dr.-t segédorvosi minőségben a központi aradi kórházba nevezték ki.

3517
Élcseréném 1 millió lejt érő brassói házamat ugyanolyan értékű házzal Aradon. Cim a kiadóban.

Jugoszláviai vállalati elnökségét is elvesztette Max Auschnitt. Belgrád. (tp.) A belgrádi „Sartid“ vállalat igazgatóságának évi jelentéséből kitűnik, hogy ez a vállalat is megvonta Max Auschnitttól, a cég eddigi alelnökétől igazgatóság tagységét. Helyére a zagrabi Seton Nank vállalat igazgatója, Max Antic s került.

PETROLEUMOT FEDEZTEK FEL SPANYOLORSZÁGBAN. Madrid (Rador.) Melilla közelében jelentős petrojeumforrásokat találtak. A furási munkálatok megkezdődtek.

Változatlan marad a barna kenyér ára. Bucuresti. Gheorghe Strat nemzetgazdasági alminiszter elnöklete alatt ma ülést tartottak, melyen a fővárosi pékek és malmok képviselői, valamint Dombrovski tábornok főpolgármester vet tek részt. A gyűlés elhatározta, hogy a barna kenyér ára változatlan marad.

Előnyben részesítik a köztisztviselői állások betöltésénél a hadirokkantakat és hadiárvaikat. Bucuresti. A minisztertanács rendelete értelmében a hadiárvaik, hadiözvegyek és hadirokkantak, ha valamely köztisztviselői állásért pályáznak, minden más pályázóval szemben előnyben részesülnek.

Földrengést jelezett a bergeni földrengéstanintézet. Osló. A Bergenben lévő földrengéstanintézet jelezőkészülékei nagyarányú földrengést jeleztek hét óráig délel. A földrengés valószínű központja 7800 kilométernyi távolságban volt Oslótól.

Szombaton nem tarthatók zárva üzletek. Bucuresti. A munkaügyi miniszter tudomást szerzett arról, hogy egyes üzletek és áruházak szombaton zárva tartanak. A miniszter ma kelt rendeletében kimondja, hogy az üzletek zárórájáról szóló törvény értelmében a jövőben valamennyi üzletnek és áruházaknak az előírt időben és a kitűzött óráig nyitva kell tartania szombaton is.

Fokozzák a német és olasz nyelv tanítását a középiskolákban

Bucuresti. Úfelsége, a királyi törvényrendeletet irt alá, amely nagymértékben módosítja az eddigi középiskolai rendszert. Az új törvényrendelet értelmében a középiskolai végzettséghez nem kötelező a liceum nyolcadik osztályának az elvégzése, csak azok számára, akik egyetemen, vagy más főiskolán és tényleges tisztviselői kivanják tanulmányaikat folytatni. A nyolcadik liceumi osztálynak lesz egy irodalmi és egy tudományos osztálya, amelyeket külön szerveznek meg. A német és olasz nyelveket, illetve irodalmat hallgatni kell a tanuló tetszése szerint, azonban, aki a felső osztályokban a német nyelvet tanulta, a nyolcadik osztályban olasz kultúr-előadásokat is kell, hogy látogasson, míg akik az olasz nyelvet és irodalmat tanulták a felsőbb osztályokban, azokra nézve a nyolcadik osztályban a német kultúráról szóló előadások hallgatása kötelező. A nyolcadik liceumi osztályt egyébként érettségi-osztálynak nevezi az új törvényrendelet és ebben az osztályban külön kiküldött és erre a célra kinevezett tanárok foglalkoztatni. A gimnázium alsó osztályaiban is bevezetik az olasz és német nyelv tanítását és a tanulóknak jogában áll a nyelvek tanulása között választani.

— **Értekezlet a királyi helytartóságon.** Temesvárról jelentik: A királyi helytartóságon tegnap délelőtt értekezlet volt, amelyen az időszaki kérdéseket vitatták meg. Megvitatták az értekezleten mindazokat a szükséges intézkedéseket, amelyek a lakosságnak tisztelt és fával való zavartalan ellátását szükségessé teszik. Az értekezleten felszólaltak többek között az aradmegyei és krassói prefektusok is, akik hangsúlyozták, hogy megyékben a lakosságnak a faszükséglete már nincsen biztosítva kellő mennyiségben.

— **Tilea Viorel felmentették londoni követi tisztségétől.** Bucuresti. Viorel Tilea londoni meghatalmazott minisztert felmentették megbízatása alól. Tilea megbízatása 1940. július 23-án ért véget.

— **HAVAZOTT A PRAHOVA-VÖLGYBEN.** Bucurestiből jelentik: Vasárnap reggel az egész Prahova-völgyére rendkívül hideg ereszkedett. A kályhákban tüzet raktak és a lakosság télikabátban járt az utcán. A hegyeken kiadás hóesés volt.

— **Szivségi hírdést kapott Jabotinszky.** Newyork. (Rador.) A Reuter iroda jelentik: Vladimir Jabotinszky, az uj-cionista szervezet elnöke, az elmúlt éjszaka szivségi hírdést következten 59 éves korában váratlanul meg halt. Jabotinszky azzal a szándékkal érkezett Amerikába, hogy zsidó uniót szervezzen, amely Anglia oldalán harcoljon. Jabotinszky már a világháború idején is zsidó-légió szervezésének tervével foglalkozott. Ez a légió akkoriban meg is alakult és részt vett a Gallipolinál és a Jordán-völgyében vívott harcokban.

— **ANTISZEMITA RÖPIRATOK LONDONBAN.** Bucuresti. A Seara című lap német lapjelentéseket közöl, amelyek szerint London déli negyedeiben számos antiszemita röpiratot terjesztettek. Emiatt a londoni főváros az angol belügyminisztériumban tiltakozást jelentett be. A fővárosi véleménye szerint a röpiratok tartalma hozzájárul a zsidók elleni gyűlölet növeléséhez, mivel nekik tulajdonítja a felelősséget a háborúért és az angol birodalom veszélyes helyzetéért. A „Daily Mirror” szerint a fővárosi közölte a belügyminiszterrel, hogy az antiszemita mozgalom elnézése ellenében áll az Anglia és a cionista szervezetek közötti megegyezéssel.

— **HALÁLOS TURISTAKIRÁNDULÁS.** Ploestiből jelentik: A Bucegi-hegyekben borzalmas szerencsétlenség történt. Dumitrescu Pompiliu, 20 éves buzăui fiatalember három barátjával kiránduláson volt. A hegyekben óriási felhőszakadás érte utókat, amelyek elállta után a turisták folytatták útjukat. Az egyik fordulónál Dumitrescu, aki a társaság élén ment, az esőtől sikos keskeny hegyi ösvényen megcsuszott és 200 méter mély szakadékba zuhant, ahol azonnal meghalt.

— **Felboncolták a csermői gyilkosság áldozatának holttestét.** Napokkal ezelőtt jelentettük, hogy Suciu Gheorghe 44 éves csermői munkást Popa Aurel 19 éves társa verekedés hevében kétszer fejbevágtatta és Suciu röviddel a kórházba való érkezése után meghalt. Suciu saját lábán ment be a borosjenői kórházba és ott hunyt el a kapa-űtés következtében. Dr. Luszt Ferenc, a törvényszék ideiglenes orvosa boncolta fel Suciu holttestét és megállapította, hogy két súlyos ütést kapott, amelyekből az egyik feltétlenül halálos volt. Érdekes megemlíteni, hogy Luszt Ferenc dr.-nak maga a gyilkos asszisztált a boncolásnál. Egyébként a gyilkost őrszóló-őrsre szállítva hozták be Aradra.

— **Mohor Ilie ünneplése.** Lelkes ünneplésben részesítette hétfőn délután az aradi Vendéglősök Szindikátusa Mohor Ilie, az aradi Vendéglősök Szindikátusának elnökét, abból az alkalomból, hogy ezt a tisztséget tíz éve tölti be a szindikátus élén. Az ünneplés során több beszéd hangzott el, amelyben Mohor Ilie érdemeit méltatták. Az elnök meghatott szavakban köszönte meg az ünneplést, majd pedig az egybegyűlteket uszonnan vettek részt, míg este a Gambrius étteremben társasvacsorán jelentek meg. Az ünnepség során egyébként átadták Mohor Ilie-nek azt az ezüstplakettet, amelyet a tiszteletdíj jubileum alkalmával készítették.

— **MIÉRT FŐZ LEKVÁRT** drága kajsziából, drága cukorból, mikor készen kaphat kitűnő Dömötör mérnöknél minorita-palota, III. kapu, I. em.

— **Az aradi rendőrség katonaiugyosztálya** felhívja a 90-es gyalogezred, valamint a 7-es nehéztüzérek köteleibe tartozókat, hogy saját érdekükben azonnal jelentkezzenek a rendőrség 30. számú szobájában.

— **Megmentett angol matrózok.** Cadix. (Rador.) A Piloty és Palaccio angol hajók megmentették egy angol gőzös harminchat utasát. Az angol gőzöst az Atlanti-óceánon egy német tengeralattjáró torpedózta meg.

A nap humora

A texasi lelkész a pokol borzalmait próbálja lefesteni az ajtókat hívőknek:

— Láttatok már olvadt vasércet, amit forr, sötétebb és izzik?

— Igen! — felelték rá a hívők.

— Nos hát, ez a fagyalt a pokolban.

*

— És mi lesz belőled, fiacskám, ha megnősösz?

— Semmi, néni kérem.

— Nem értelek, fiacskám.

— Mert én nem vagyok fiacskám, hanem kislány.

— **Megnyit a Népközösség képzőművészeti tanfolyama.** Örömmel jelentjük, hogy a Magyar Népközösség művészeti alosztálya által tervbe volt és a művészet egyes ágazataira hajlamos tehetségek felkutatására és nevelésére irányuló képzőművészeti tanfolyamot az illetékes hatóságok engedélyezték. Az engedély birtokában a Népközösség művészeti alosztálya ma, augusztus 6-án, kedden délután 7 órára hívja össze a tanfolyamra már eddig jelentkezetteket; az egyes szakokra és időpontokra való beosztás végett a Str. Consistorului 28. szám alatti (volt Baeder-gyár) I. emeleti helyiségébe. Az országban először Aradon meginduló hézagpótló intézménynek előreláthatólag nagy sikere lesz, amint is inkább, mert a tanfolyam egyes ágazatait, mint a rajz, festészet, szobrászat és kerámia anyanyelvű Halós Imre főgimnáziumi tanár, Belezny István és Soós István akadémiai tanárok fogják vezetni. Itt említhetjük meg, hogy a művészeti alosztály által tervezett szövevény tanfolyam is az előkészületek befejezése után, a napokban megindulhat. Uj jelentkezéseket, tekintettel a köztölt létszámra még a fenti időpontig elfogad a Iosif Vuican-ucca 12. sz. alatti központi iroda.

Tisztelettel közlöm, hogy

tűzifa-telepemet

a Piata Areno-n, a volt Oraveiz és Hollander fatelep helyén újból **MEGNYITOTTAM.**

SZALLITOK: vagonkéntben, méterben és sulyban minden minőségben és mennyiségben a legolcsóbb **Növes Dezső** Telefon: 26-87.

— **Meghosszabbítják Németországban a mozgósított színészek és artisták szerződéseit.** Berlin. Göbbels dr. propagandaiügyi miniszter hétfői rendeletében kimondotta, hogy a mozgósított színészek és artisták szerződéseit automatikusan meg kell hosszabbítani, nehogy a művészek hadbavonulásuk következtében állás nélkül maradjanak. A szerződések meghosszabbításának a már meglévő szerződési feltételek mellett kell megtörténnie.

— **PISZTRÁNGOT ÉS LAZACOT CSAK A SZARMAZÁSI BIZONYLAT BIRTOKÁBAN SZARBAD SZALLITANI ÉS FORTALOMBAHOZNI.** Nagyvárad. A pénzügyigazgatóság hivatalosan közli a földművelésügyi minisztérium vadászati és halászati igazgatóságának rendelkezését, amelynek értelmében a lazacfajta halak (pisztráng, pér-hal, lazac) eladását s vásárlását, valamint eladási, vagy vásárlási célból való szállítását az egész ország területén csak a halászati törvény 25. cikk szakaszában elrendelt származási bizonyítvány kiváltása esetén lehet eszközölni. A rendelkezés értelmében tehát egyetlen étkezde, vagy vendéglő és fajtázó sem vásárolhat és szolgálhat ki a felsorolt hal-fajtákból csak abban az esetben, ha fől tudják mutatni a származási bizonylatot (certificat de proveniența).

Continental írógépek

árusításával foglalkozó szaküzletek adják meg címüket „**Uj társalmány**” jellegével **Rudolf Mosse hirdetőiroda, Budapest, VII. Erzsébet-kr. 23.** címére.

— **Megdrágult a perronlegy.** Bucuresti. A CFR vezérigazgatósága határozatot hozott, amelynek értelmében a perronjegyek árát augusztus 15-től kezdve 5 leiről 6 leire emeli.

— **Árviz miatt szünetel a közlekedés egyes vonalakon.** Bucuresti. A CFR-hez érkezett távirati jelentés szerint az árviz következtében a Buzau—Galati vonalon Rosetti és Faurel között megszakadt a közlekedés. Ugyancsak az áradások miatt Torda és Abrudbánya, valamint Odobesti—Cucuet között szünetel a vasúti forgalom.

— **BEIRATKOZHATNAK UJRA A KÖZÉP-ISKOLÁKBÓL POLITIKAI OKBÓL KIZÁRT DIÁKOK.** Bucuresti. A nemzetnevelésügyi minisztérium rendelete értelmében azon tanulók, akik politikai okok miatt legyelemi büntetésben részesültek és engedélyt kaptak arra, hogy a vizsgáikat magánúton tegyék le, beiratkozhatnak az iskolákba és rendes tanulókként folytathatják tanulmányaikat.

— **Megfelelő mennyiségű vagon áll a faszállítások rendelkezésére.** Bucuresti. A CFR vezérigazgatósága hivatalosan közli az érdekeltekkel, hogy a tűzifaszállításra kellő számú vagon áll rendelkezésre és ezért megfelelő vagonigénylési kérelmeket nyújtsanak be az illetékes vasúti állomásfőnökségekhez. A CFR vezérigazgatósága óva int attól, hogy a tűzifaszállítást ószre halasszák el, amikor a különböző termények szállítására lesznek szükségesek a vagonok s az akkor bekövetkező szállítási nehézségektől és késésektől már most elhárít magától minden felelősséget a vasutigazgatóság.

— **Gyermekek szült a vonatban.** Segesvárról jelentik: Pura Lujianna 34 éves asszony, aki az egyik Kolozsvár melletti községből utazott Bucurestibe, hogy ott meglátogassa a katonai szolgálatot teljesítő férjét, Segesvár előtt a vonatban leánygyermeknek adott életet. A segesvári állomáson a vasúti személyzet elsősegélyben részesítette az asszonyt, majd az ottani kórházba szállították.

— **A város július-havi összpontosítási segélye.** Augusztus nyolcadikán osztja ki a város a hadbavonultak családjának adandó júliushavi segélyt, amelynek összege 739.057 lei. Ebből az összegből 1592 szegényorsó család részesül. A gáji kerület külön kapja a segélyt augusztus 12-én.

— **Érdekes ügyben folytat vizsgálatot az aradi törvényszék mellett működő egyszámú vizsgálóbírói hivatal.** Néhány nappal ezelőtt Selegean Ioan közrendőr azt a megbízást kapta, hogy állítsa elő kihallgatásra Nicolae Gheorghe pástort feleségét. Selegean felkereste a megadott címet és Nicolaeval találta magát szemben, aki behívta udvarára és hátulról botjával felbeverte a rendőrt, úgy hogy az összesett. Nicolae Gheorghe bizonyára ittas volt, mert ezután rávetette magát a földön fekvő rendőrré, elvette szolgálati revolverét és rálőtt Szerencsére a golyó csak az egyik ujján sebezte meg Selegeant, aki segítséget hívott és a pástort lefegyverezte. Nicolae kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy ittas volt. Kihallgatása még folyik.

— **Csalásért őrizetbe vett fiatalember.** Furfangos csalással vádolva kísérték be az aradi ügyészségre ma délelőtt Sabau Stefan 20 éves mácsai fiatalembert. A fiatalember ugyanis hatóságai megbízottak adta ki magát és mint ilyen különböző helyeken nagyobb összegeket követelt azon a címen, hogy majd a hatóságoknál elintézi ügyes-hajos dolgait. Sabau ilyen címen többek között egy mácsai gazdától, Karl Anton-tól 17 ezer leit vett fel, de még másokat is megkárosított. Az ügyészség letartóztatási indítványt tett.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piata Catedralei 16.
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsesti 68.

Ismeretlen nők szélhámoskodnak Aradon a katolikus plébánia nevére hamisított gyűjtőivekkel

Az elmúlt héten két ismeretlen hölgy végigjárta a város főutvonalán lévő és a templom-uccai üzleteket és „az aradi római katolikus plébánia” által „kibocsátott” ivatek mutattak fel és pénzádományokat kértek a katolikus szegénygyerekek számára. A két ismeretlen hölgy P. Siszmann Gedeon áldozópapra, a szegény gyermekeket támogató akciók felkészesét is hivatkozta, amíg a „nemes cél érdekében...” adományokat gyűjtöttek. E „nemes cél” — amlit most kiderült — az önmaguk támogatása volt. Az aradi ró-

mai katolikus plébániahivatal senkinek sem adott gyűjtőivet semmiféle gyűjtést nem rendez szegény gyermekek támogatására. Aki ilyen gyűjtőivel kéreget a „szegény gyerekek számára”, szélhámos aknt át kell adni a rendőrség embereinek.

A két ismeretlen nő szélhámosaival kapcsolatban az aradi plébánia hivatal és P. Siszmann Gedeon megette a szükséges intézkedéseket és remélhető, hogy a két szélhámos nőt a közönség támogatásával, sikerül megelőbb leleplezni.

Barátságos mérkőzésen az AAC legyőzte a Hakoah

AAC—Hakoah 5:2 (2:0).

Arad. A két elsőosztályú csapat barátságos mérkőzése igen jó sportot hozott s végül az AAC megérdemelten győzött. Góllövők: Egressy, N. Kolón, Nagy I., Péntes, Weil, illetve Bauer II. tizenegyesből, Proschowszky. A győztes csapatban Komjáthy, Matyók, Vass és Weil váltak ki. A Hakoah együttesében Pirkó, Bauer II., Proschowszky érdemelnek dicséretet. Oravetz kiütően vezette a mérkőzést.

A Minerul került a Camarasescu Kupa döntőjébe

Temesvárott szombaton és vasárnap bonyolították le a Minerul és az Electrica teniszcsapatainak küzdelmét a Camarasescu-kupa középdöntőjében. A vendégcsapat 4:1 arányban megszerezte a győzelmet és ennek következtében az értékes vándordíj döntőjébe került.

O A Timpul írja, hogy az A) divízió küzdelme augusztus 25-én kezdődnek, de a hivatalos labdarúgó évadnyitás még augusztus 18-án lesz. Ezen a napon játszik újra (harmadszor) a Román Kupa döntőjét, az FC Rapid és a Venus.

SPORT KÖZLÖNY

A „Timpul” cikke a román—magyar sportviszony alakulásáról

Nyilatkozott a FRFA főtitkára

Bucuresti. Összel román—magyar labdarúgó-mérkőzést kellett volna rendezni, amelyre azonban az utóbbi tervek szerint nem kerül sor. Juga Livius ügyvéd, a román szövetség főtitkára, aki néhány napig Budapesten tartózkodott, már tudomásul is vette ezt a fordulatot.

Ezzel kapcsolatban a Timpul a következő részletes híradást közli:

Szombaton tartották volna meg Belgrádban a Duna-kupa konferenciát, amelyre meghívták a román, magyar és jugoszláv megbízottakat. Románia részéről Liviu Iuga, az FRFA főtitkára jelent volna meg. A nemzetközi helyzetre való tekintettel ez az összejövetel azonban elmaradt. Ezzel kapcsolatban az FRFA főtitkára az alábbi kijelentéseket tette:

— Kénytelenek vagyunk felfüggeszteni a magyar—román sportkapcsolatokat a nemzetközi helyzet miatt.

Egyébként — folytatja a Timpul — a Nem-

zeti Sport egyik legutóbbi számában az alábbiakat olvastuk:

Az MLSz hivatalosan közölte az FRFA-val, hogy a jelenlegi helyzet következtében nem lehet folytatni a román—magyar sportkapcsolatokat. Ez okból a magyar szövetség már nem is iktatta műsorába azt a Románia—Magyarország közötti válogatott labdarúgó mérkőzést, melyet Bucurestiben játszottak volna le október hatodikán. Erre a napra az MLSz ajánlatot tett Bulgáriának, hogy a magyar B) válogatottat leküldi Szófiába, hogy az ott mérkőzést bonvolíttson le a bolgár A) válogatottal.

Ilyen körülmények között — fejezi be a Timpul — már nem is lehet szó a Rapid—Ferencváros döntő lejárásáról. Jugoszláviával azonban szeptember 16-án minden kétséget kizáró módon megtartjuk a válogatott mérkőzést Belgrádban a Carol-kupáért.

Az AAC oldboy-csapata megőrizte vezető helyét

Arad. A Szablóczky oldboy-vándordíj vasárnapi mérkőzése során az AAC megőrizte vezetőhelyét. A fordulón a favorit-csapatok győztek, így az AAC, Birók, Gloria csapatai diadalmaskodtak, míg a Crisana—Astra mérkőzés eldöntetlenül végződött. A táblázat állása a következő:

1. AAC	4 3 1 - 10:3 7
2. Birók	4 3 - 1 23:9 6
3. Astra	4 2 1 1 5:3 5
4. Gloria	4 2 1 1 7:6 5
5. ATE	4 2 1 1 8:8 5
6. Unirea	4 1 - 3 7:10 2
7. Crisana	4 - 2 2 4:14 2
B. Hakoah	4 - - 4 4:15 -

Beszámolóink az egyes mérkőzésekről a következők:

AAC—Unirea 5:1 (2:0). Az AAC fölényesen győzött. Góllövők Kelly (2), Puskás (2) és Wiesel, illetve Pálffy tizenegyesből. Biró: Jakab.

Birók—ATE 5:2 (2:1). A Birók csapata megérdemelten, küzdelem után diadalmaskodott az ATE együttese felett. Góllövők: Fritz (3), Barbu I. és Igna, illetve Szabó Laci és Weichelt II. Biró: Ciorogariu.

Gloria—Hakoah 3:1 (0:1). A Hakoah végig vezetett, de az utolsó 10 percben összeroppant. Góllövők: Serban (2) és Husztig, illetve Blum. Biró: Kradigatv.

Crisana—Astra 1:1 (1:0). Egyenlő erő küzdelme. Góllövők: Tanase, illetve Szikula. Biró: Vogel.

Az AAC atlétái is résztvettek a temesvári kerületi ifjúsági bajnokságon

Tegnap délután bonyolították le a Rapid-pályán a kerületi ifjúsági bajnokságot, amely szép küzdelmeket és megdöbbentően népes mezőnyöket hozott. A versenyen a temesvári egyesületek közül a Rapid és az Electrica indult — a CFR távollétével tüntetett — a vendégek közül az UDR, a Rékási AC és az AAC vettek részt. Egy ifjúsági rekordon kívül említést érdemel a diszkoszvetésben, távolugrásban, hármasugrásban és 100 m-en elért tisztes eredmény. A verseny részletes eredményei egyébként a következők:

Hármasugrás: 1. Müller (Rapid) 12.60 m, 2. Urban (Rapid) 12.36 m, 3. David (Rékási AC) 12.34 m.

Magasugrás: 1. David (Rékási AC) 165 cm, 2. Milles (Rapid) 160 cm, 3. Viessmayer (Rapid) 155 cm.

400 m. síkfutás. 1. Bednar (UDR) 56.8 mp, 2. Oberle (Rapid) 59.3 mp, 3. Szegő (Electrica) 62 mp.

Súlydobás: 1. Forgács (Rékás) 12.20 m, 2. Róth (Rapid) 11.60, 3. Hausladen (Rapid) 10.31 méter.

1500 m.: 1. Scovran (UDR) 4:31, 2. Ruje Rékás) 4:45.6, 3. Bara (UDR) 4:55.6.

400 m. gát: 1. Krepl (Rapid) 65.9 mp, 2. Da-

vid (Rékás) 68.7 mp, 3. Roxin (Rékás).

Kalapáscvetés: 1. Forgács (Rékás) 37.88 m. (Országos ifjúsági rekord), 2. Toma (UDR) 22.41 m, 3. Roxin (Rékás) 19.80 m.

100 m.: 1. Rosu (UDR) 11.3 mp, 2. Minius (Electrica) 11.7 mp, 3. Movatz (UDR) 12.2 mp, 800 m.: 1. Guja (UDR) 2 p. 10 mp., 2. Ivan (UDR) 2 p. 20 mp, 3. Bara (UDR) 2 p. 25 mp.

Diszkoszvetés: 1. Forgács (Rékás) 37.32 m. (Ifjúsági rekord), 2. Hausladen (Rapid) 33.24 m, 3. Róth (Rapid) 32.68 m.

Távolugrás: 1. Müller (Rapid) 617 cm, 2. Balban (Rékás) 595 cm, 3. Marzin (Rapid) 592 cm, 110 m. gát: 1. Györi (AAC) 18.9 mp, 2. Roxin (Rékás) 19.4 mp, 3. Schöring (UDR) 20.2 mp.

Gerelyvetés: 1. Hausladen (Rapid) 50.78 m, 2. Martin (Rapid) 47 m, 3. Thiory (Rapid) 44.12 m, 3000 m.: 1. Scovran (UDR) 10:10.2, 2. Baba (Rapid) 10:34.6, 3. Mochaut (Rapid) 11:12.

Rudugrás: 1. Dragomir (Rékás) 340 cm, 2. Hack (UDR) 320 cm, 3. Martin (Rapid) 300 cm, 4x100 m. váltófutás: 1. UDR 48 mp, 2. Electrica 49.6 mp, 3. Rapid 49.8 mp.

A pontversenyben: 1. UDR 48 pont, 2. Rékás 48 pont, 3. Rapid 47 pont, 4. Electrica 13 pont, 5. AAC 5 pont.

TEKESPORT

Élénk tevékenység, jó eredmények a tekefronton

Vasárnap ismét élénk tevékenységet fejtettek ki csapataink és nagy küzdelmek fejlődtek ki, úgy az emlékszálló versenyeken, mint a Fortuna egyéni versenyén. A Metalurgistul—Infratirea közötti küzdelem a délelőtti kiütően játszó, de délután gyengébben startoló Vasasok győzelmét hozta, az egyenletesen játszó és egyre biztonságosabb Infratirea ellenében. A Prieteni—Fortuna emlékszálló küzdelem a nagy előnyei induló, de a második fordulóban balszerencsével küzdő Fortuna vereségével végződött és a sok tartalékkal kiálló, de jól küzdő Prieteni győzelmét eredményezte. Ez a mérkőzés igazolta a tekesportban különösen helytálló igazságot, hogy nincsen biztos mérkőzés és minden játékot teljes tudással és akarással kell megjátszani. A B) csapatok küzdelmében a Fortuna megismételte multheti győzelmét és biztosan nyerte a versenyt.

A vasárnapi mérkőzések eredményei a következők:

METALURGISTUL—INFRAIREA 237:197, 196:165. Délelőtti saját pályáján, pompásan gördülő játékban 53x71x60x53-as menetek után, negyven fa előnyre tett szert a Vasas csapat az Infratirea egyébként jól játszó együttese ellen, mely 52x44x41x60-as részeredményeket játszott. Délután az Infratirea pályáján az Infratirea volt a biztonságosabb és bár 50x49x63x34-es menetek után győzött, a 36x35x59x36-os részeredményeket játszó Vasasok ellen, végeredményben a Vasasok nyerték az emlékszálló 402:393 arányban.

E mérkőzésekben első ízben jertek a bírójelöltek tanúbizonyoságot rátermettségükről és hiba nélkül vezették le a játékokat.

PRIETENI—FORTUNA 204:139. A Prieteniinek két jól gördülő menete is elég volt a szinte reménytelennek látszó verseny megnyeréséhez, mert a Fortuna a multheti pompás játékával szemben ezúttal, egy menetet kivéve, meglepően gyengén játszott. A multheti eredmények következtében a 42 fa hátránnyal induló Prieteni, iramát fokozva 35x54x72x43-as meneteket játszott, míg a Fortuna 26x29x24x60 részeredményeket teljesített. A multheti eredményekkel való összehasonítás után, a végeredmény tehát 399x376 lett. Biró: Hanga.

A B) csapatok küzdelmének, melyben ezúttal is nyolcas csapatok vettek részt, ismét a Fortuna tartalékjai nyerték meg 117x82 arányban, úgy hogy végeredményben 238x171 arányban, a Fortuna nyerte meg a B) csapatok zászlaját.

A FORTUNA EGYÉNI VERSENYE szombat este 8 órától szinte megszakítás nélkül egész vasárnapon keresztül folyt, az értékes hét tiszteletdíjért. Az eredmények jök és az egyes helyezésekről a rádobásokban erős küzdelmek folytak le, végül a következő eredményeket hozták: 1. Nagy III. (Infr.) 18 fa, 2. Nuver (Fort.) 18 fa, 3. Szendrey III. (Fort.) 17 fa, 4. Lammert (Priet.) 17 fa, 5. Strzalka (Priet.) 16 fa, 6. Kurunczy II. (Fort.) 16 fa, 7. Tóth (Fort.) 16 fa, 8. Fitt (Priet.) 16 fa, 9. Vank (Fort.) 16 fa.

A Magyar Népközösség képzőművészeti tanfolyama

augusztus 6-án, kedd este 7 órakor megnyilik. A rajz, festészet, szobrászat és kerámia hallgatói a beosztások

végzett okvetlen jelentkezzenek CONSISTORULUI-UCCA 28. (volt Baeder-gyár) I. emeletén levő műteremben.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Erdészeti hitelintézet létesítését javasolja a földművelésügyi miniszterium szakbizottsága

Megfelelő tőkék híján nehézségekbe ütközik az erdőkitermelés

A földművelésügyi miniszteriumban Nemoianu államtitkár elnökletével ülést tartott az erdészeti bizottság. Az ülésen az ország tüzfifaellátásának kérdését, valamint a kitermelés fokozásának és a szállítási problémák megoldásának szükségességét vitatták meg.

Az értekezlet megállapította, hogy az áruhiányt bizonyos mértékben az is előidézi, hogy egyes tökehiányban szenvedő cégek tartózkodnak az újabb befektetésektől. Számos magáncég nem rendelkezik megfelelő összegekkel és ezek nélkül a további kitermelést nem képes folytatni. A jogi személyiségek tulajdonát képező erdők kitermelése is késedelmet szenved, mert ezek az intézmények, amelyek tulajdonában az erdők 40 százaléka van szintén tökehiányban szenvednek.

Megállapították, hogy a CAPS sem rendelkezik megfelelő tőkével.

Az ülésen résztvevő személyiségek véleménye szerint az egyetlen megoldás az lenne, ha erdészeti hitelintézetet létesítenének, melynek segítségével a magánvállalatok, valamint a jogi személyiségek tulajdonában levő erdőkben haladéktalanul meg lehetne kezdeni a termelést. Régebben már elkészült erre vonatkozóan egy törvényjavaslat, Ezt most újból felülvizsgálják, szükség esetén átalakítják és a kormány elé terjesztik. A szakértők véleménye szerint egyelőre egy 150 millió leles alap is elegendő arra, hogy a pillanatnyi szűk ségleteket fedezze. Ezt az alapot a Banca Nationala boosátaná az érdekeltek rendelkezésére.

A Banca Nationala félévi mérlege

Emelték a félévi osztalékelőleget

A Banca Nationala vezetősége most tette közzé a Jegybank félévi mérlegét, amelyet Mitita Constantinescu bankkormányzó és C. Stoicescu igazgató irtak alá. A félévi mérleg egyrészt egy mozgalmas időszak üzleti eredményeiről, másrészt pedig arról a nagyfontosságú tranzakcióról ad szemléltetést, amelyet a Jegybank vezetősége az elmúlt félév alatt vitt keresztül.

A Banca Nationala vezetősége május 19-én felértékelte az aranykészletet, a tényleges helyzetnek, illetve áraknak megfelelően, az eddigi 153.333,33 leies árról 229.999,99 leies és ezzel kapcsolatosan keresztülvitte azokat a könyvelési tranzakciókat is, amelyeket ez a művelet szükségessé tett. Ez utóbbi ár figyelembevételével a Jegybank június 30-án 137.420,66 kilogram szinarannyal rendelkezett, amely a mérlegben 31 milliárd 606 millió 753,815 leies értékben szerepel.

A bruttó bankjegyforgalom az elmúlt félév alatt lényegesen nem emelkedett, csupán azzal a cca 12 milliárdnyi összeggel, amely az aranykészlet felértékeléseként keletkezett. Június 30-án a forgalomban levő bankjegyek összege 56 milliárd 330 millió 531,808 leies, a látra szóló kötelezettségek (girószámlák), illetve a virtuális bankjegyforgalom összege 15 milliárd 803 millió 380,469 leies, a bruttó bankjegyforgalom összesen 72 milliárd 133 millió 912,277 leies lett ki.

A fedezeti arány a felértékelés után az akkori 35 százalékról 43,82 százalékra emelkedett, ami nagyon kedvező a törvényben előírt 25 százalékos fedezeti aránnyal szemben.

A bankjegyfedezetben nem szerepel az a cca ötmilliárdot kitevő devizakészlet, amelyvel a Banca Nationala következő számlákon rendelkezik:

Import fedezésére szolgáló devizakészlet	792,3 millió leies
Klíring-követelések	901,7 millió leies
Importőrök devizaletéte	1.304,3 millió leies
speciális devizatartalék	2.079,2 millió leies
Összesen:	5.077,5 millió leies

Ez a devizamennyiség mindenben biztosítja külföldi fizetési kötelezettségeink legpontosabb teljesítését.

Váltóreazskompt és lombardhitelek formájában

jában a Jegybank 2 milliárd 888 millió leies új hitelt adott a termelésnek. Viszont a június 30-iki félévi mérleg összeállításánál külön tekintéssel szerepeltetik a besszarabiai és bukovi-nai bankoknak és vállalatoknak adott reeszkomphiteleket, amelyeknek összege 2 milliárd 305 millió leies tesz ki. Ezt a tételt programszerűen amortizálják, amelyre a mostani félévi mérlegben már 105 millió leies fordítva.

A fenti művelet lebonyolítása után a kereskedelmi váltótárca 18 milliárd 104 millió, a lombardhitelek 6 milliárd 95 millió leies tettek ki. Az állam adóssága az elmúlt félév alatt 3 milliárd 565,8 millióra csökkent.

Az első félév bruttó jövedelme 601.471.903 leies, amelyből a kamattjövödelmekre 528 millió, a devizajüzetli jövedelmekre 64,9 millió leies, egyéb jövedelmekre 8,5 millió leies esik.

Az összes költségek 319,4 milliót tettek ki. Különböző amortizációkra 241,5 milliót fordítottak a bruttó jövedelem terhére. Az első félév tiszta nyeresége 42.601.371 leies.

Ebből részvényenként 113,50 leies osztalékelőleget utal ki a Jegybank vezetősége, amelyből azonban levonásba kerül a részvények félszázalékos örökösödési illetéke címén 33,50 leies, vagyis a netto osztalékelőleget 80 leies, éppenugy, mint az előző években.

A Banca Nationala félévi mérlegének adatait nagy meglepéssel fogadták az ország gazdasági köréi, mivel a rendkívüli viszonyok közepette nagy teljesítményeket vitt keresztül az elmúlt félév alatt a Jegybank vezetősége.

Tizenegy „repülőbizottság” indult szemletra a pénzügyminiszteriumból

Augusztus 1-én indult el Bucarestből az ország különböző részeibe szemletra a pénzügyminiszterium mellett szervezett ellenőrző testület tizenegy csoportja. Elsőjében történt a pénzügyminiszterium szervezetében, hogy ellenőrző csoportokat alakítottak oly célból, hogy a pénzügyigazgatóságok egész tevékenységét megvizsgálják és a törvények pontos alkalmazásának ellenőrzése mellett az adózók óhaját is meghallgassák.

— Törvényjavaslat az élőállatok és az állati termékek értékesítéséről. P. Nemoianu földművelésügyi alminiszter törvényjavaslatot dolgozott ki az élőállatok és az állati termékek értékesítésének megszervezésére vonatkozóan. A javaslat az állatvásárok működését is szabályozza.

A mezőgazdasági mozgósítási bizottság rendelkezésére bocsátottak az aradi ló és ökrállományt, valamint a mezőgazdasági gépeket

A mezőgazdasági mozgósításról szóló törvény alapján Aradváros vezetősége rendelkezést adott ki, amelynek értelmében a rekvirálások folytán csökkent állatállományra, továbbá a termés betakarítása szempontjából kedvezőtlen időre és az állam magasabb érdekeire való tekintettel, valamennyi a város területén a tulajdonosoknál található lovat és ökröt a városi mezőgazdasági mozgósítási bizottság rendelkezésére állít. Elrekvirátnak tekintik a folyamatban levő mezőgazdasági munkák elvégzésére az összes mezőgazdasági gépeket (traktorok, aratógépek, kaszálógépek) és szekereket. Az elrekvirált állatok, gépek és szekerek beosztását és felhasználását a mezőgazdasági bizottság írásbeli szolgálattal rendelkezésére állítja. Az állatok és gépek által végzett munkateljesítmény ellenértékét a napi bérek alapján a mezőgazdasági bizottság határozza meg. A rendelet ellen vétőket a nemzet és terület háboru idején történő megszerzéséről intézkedő törvény 11. szakasza alapján megbüntetik.

— A BÁRÁNYHUS MINDEN NAP FORGALOMBA HOZHATÓ. A hushány bizonyos mértékben való csökkentése érdekében a földművelésügyi miniszterium hozzájárult ahhoz, hogy bárányhust a megszárszék naponta forgalomba hozzanak

— Megkötötték a magyar-svéd kereskedelmi egyezményt. Budapestről jelentik: Magyarország és Svédország közötti gazdasági megállapodás jött létre, mely a kölcsönös árutorgalmat szabályozza ez év végéig.

— FELÜLVIZSGÁLÁS ALÁ VESZIK A CEMENT ÉS A PAPIR ÁRÁI. A cement- és a papírgyárak kérését juttatták el a nemzetgazdasági miniszteriumhoz, amelytől a papir és cement árának felülvizsgálását kérték. A miniszterium a kérésnek eleget tett és elrendelte az említett cikkek árának felülvizsgálását.

Rádióműsor

— Romániai műsorok. —

KEDD, AUGUSZTUS 6.

Radio Románia és Radio Bucuresti, Rövidhullámú adóállomás: 6.45: Reggeli műsor. Radio Románia és Radio Bucuresti: 13.00: Időjelzés, kulturális hírek, 13.15: A Costica Tandin-zenekar műsora 14.00: Hírek, 14.30: Bécsi zene hanglemezekről, 15.00: Közlemények.

Radio Romania, 19.50: Hírek magyar nyelven. Radio Romania és Radio Bucuresti, 20.00: Felolvasás, 20.15: Operaelőadás hanglemezekről. Előadásra kerül Verdi „Aida” című négyfelvonásos dalműve a milánói Scala együttesével. (Aida: Dusolina Giannini, Radames: Aureliano Pertile.) Az első szünetben (21.00—21.20) hírek, a második szünetben (22.01—22.20) hírek és sporteredmények, a harmadik szünetben (23.00—23.20) hírek a külföld számára német, olasz, francia és angol nyelven.

Budapest I, 7.40: Ebresztő, torna, 8: Hírek közlemények, érend, hanglemezek, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasások, 12.10: Nemzetközi vízielőzőszolgálat, 13: Haragszó, időjárásjelentés, 13.10: Hanglemezek, Közben 13.40: Hírek, 14.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés, 14.30: Országos Postászenekar, 15.30: Hírek, 15.45: Műsorismertetés, 16: Arfolyamhírek, piaci árak élelmiszerárak, 17.15: Vidám uszóélet a régi Pesten, Előadás, 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek, 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven, 18.15: Zongorahangverseny, 18.45: A magyar falu világa, Előadás, 19.15: Farkas Jenő cigányzene, kara muzsikál, Gilán Pál tárogatózik, 20.15: Hírek magyar és román nyelven, 20.25: Tánclémezek, 21: Löversenyeredmények, 21.10: Szimfóniadarás, A győri kaland, 22.40: Hírek, időjárásjelentés hírek szlovák és ruszin nyelven, 23.10: A rádió szalonzenekara, 24: Hírek német, olasz angol és francia nyelven, 0.20: Cigányzene, 1.05: Hírek.

Budapest II, 18.15—18.45: Ruszin zéltóra, 18.45: Beethoven F. dur vonósnyegyse hanglemezekről, 19.45—20.15: Mezőgazdasági félévra 20.25: A középkori Magyarország az olasz irodalomban, Előadás, 21: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és ruszin nyelven, 21.25: Hanglemezek, Balettzene, 22.10: Minden történet ötven évvel ezelőtt, 22.40: Időjárásjelentés.

Legújabb jelentéseink:

Sérült angol hajóegységek érkeztek Gibraltárba

Tanger. Algecirasból ideérkezett megbízható hírek szerint, az angol tengeri hajóraj, melynek legnagyobb egységei a Baleari-szigetek déli részén az olasz bombavetők támadása következtében súlyosan megsérültek, augusztus 3-án éjszaka befutott Gibraltár kikötőjébe, hogy ott a hajók sérüléseit a lehetőség szerint gyorsan kijavítsák.

Augusztus 2-án és 3-án az olasz léghaderő ismét bombázta a Baleari-szigeteket és Gibraltár kikötőjét. Az angol repülőgépeket az olasz repülők súlyos harcok árán visszavonulásra kényszerítették. Az angolok súlyos veszteséget szenvedtek, azonban az olasz bombázó légitraj minden gépe sértetlenül tért vissza kiinduló állomásra.

A japán kormány nyomtatékosan követeli a letartóztatott japán állampolgárok szabadonbocsátását

Tokió. Hivatalosan jelenti a japán külügyminisztérium sajtóosztálya: Matsukuo japán külügyminiszter elhatározta, hogy a tokiói angol nagykövetség útján követeli a Londonban, Hangkongban és Singapurban letartóztatott 9 japán állampolgár azonnali szabadonbocsátását. Japán ezenkívül pontos biztosítékokat kér az angol kormánytól, hogy hasonló események a jövőben nem ismétlődnek meg.

A japán sajtó egyébként folytatólag követeli hétfőn este megjelent számaiban is az Anglia elleni legszigorúbb ellenrendszabályok életbeléptetését.

Tokió. (Rador). A japán kormány rendelkezett, hogy a letartóztatott angol alátvalókat azonnal helyezzék szabadlábra. Ugyanekkor kérte a japán kormányt, hogy az angolok által letartóztatott japán állampolgárokat is bocsássák szabadon. A japán kormány a kéressel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy Anglia a jövőben tartózkodjon még a legkisebb megtorlástól is.

Ossaka város tanácsa ma ebben a nagy ipari központban négyülést hívott össze. A négyülés, melyen 30 ezer ember vett részt, tiltakozott a japánoknak Angliában történt letartóztatása miatt és a legerélyesebb ellenrendszabályokat követelte a japán kormánytól Anglia ellen. A városi tanács és a négyülés által elfogadott határozati javaslat követeli az angol befolyás teljes megszüntetését a Távolkeleten és megfélemlítő elítélés hiányában a diplomáciai viszony megszakítását kívánja. Ezt a határozatot elutasították a japán kül- és hadügyminisztereknek, valamint az oszakai angol konzulnak és a tokiói angol nagykövetnek. Hasonló négyüléseket tartanak kedden még hat nagy japán ipari városban. A japán kereskedelmi és iparkamarák szövetsége hasonló határozati javaslatot fogadott el és a Japán Társadalmi Egyesületek Szövetségével egyetemben felhívást intézett a Párizsai Unióhoz, hogy az összes ázsiai nemzetek támogassák Japánt azon az úton, mely végérvényesen ki akarja küszöbölni a Távolkeletről a fojtogató angol rabszolgatartó és kiuzsorázó magatartást.

Cáfolják a Jugoszláv-német és Jugoszláv-olasz tárgyalások híreit

Róma. A Stefani-ügynökség hivatalosan cáfolja az angol propagandának azt a tendenciózus és válogatott híreit, mint a Jugoszláv küldöttség indult volna váratlanul Berlinbe és Rómába. Megállapítja az olasz hivatalos cáfolat, hogy ez a híresztelés újabb láncszeme annak az angol intrikahadjárnak, amely zavart szeretne kelteni a Balkánon és meg szeretné zavartani Délkelet-Európa békéjét. Jugoszlávia és a tengelyhatalmak viszonya változatlanul barátságos és zavartalan, úgy ahogy azt a tengely vezető államférfiai Belgráddal pontosan kidolgozták.

Megszavazták Paraguay új alkotmányát

Asuncion. Hétfőn folyt le a népszavazás az új paraguayi alkotmányra. A lakosság 85 százaléka az új alkotmány elfogadása mellett szavazott.

Meghalt Frideric Cook sarku. az

Newyork. News Orleansban ma meghalt Frideric Cook, földrajztudós és kutató, aki 1909-ben felfedezte az Északi Sarkot. Felfedezése világszenzációt keltett és nagy mértékben ünnepezték. Jökönt Kopenhágában, ahol a dán király is fogadta és kitüntetés adományozott neki. Öt nappal a felfedezés nyilvánosságra jutása után azonban váratlan fordulat történt. Jelenkezett Robert Peary, aki azt állította, hogy ő már jóval Cook odaérkezése előtt felfedezte az Északi Sarkot. Cook bizonyítani kívánta tudományos felfedezése elsőbbségét és erre tudósokból és szakértőkből álló vizsgálóbizottságot küldtek ki, amely előtt azonban Cook nem tudta kellő bizonyítékokkal igazolni álláspontját.

Weltberg dr. svéd író kihallgatáson jelent meg Göbbelsnél

Berlin. Göbbels dr. birodalmi propagandaügyi miniszter ma hosszabb kihallgatáson fogadta a világhírd svéd író és társadalompolitikus, Weltberg dr.-t. A tanácskozásnak nagy fontosságot tulajdonítanak.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 13-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesszetti, eltűnt egyéneket, vagy tárgyak hirdetése, fűrés és gyöngy négyzetes szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetéseket az alábbi úton kell eljuttatni.

ELLÁTÁS

Libzsirral főzött, kimondottan házi-koszt, házhoz szállítva, olcsón kapható. Str. Mărăsești 42. I em. 3439

ALKALMAZÁST KERES

Pénztárkezelésben nagy gyakorlatjal bírő nő elhelyezkedést keres, esetleg eladónak is, textil-, rövidaru-, vagy divatüzletbe. Cim a kiadóban. 3517

Beteghez vagy gyermekhez menne jobb nő. Cim: Str. Ghiba Birta 32. 3522

16 éves árvalány vagyok, román magyar, német nyelvet perfekt beszélem, gyermek mellé ajánlkozom. Cim: Str. Ghiba Birta 2., Kristiáné. 3518

Perfekt főző nő iriházhoz ajánlkozok, vidékre, pusztaira is megy. Cim a kiadóban. 3520

Vasalást olcsón vállalok, otthon is. Str. Oncu 21., Pappné. 3521

ALKALMAZÁST NYER

Óvadékképes ügyvédöt, fő megjelenésűt, keresünk nagyobb városok részére, igen jól jövedelmező, komoly közzükészletű cikk eladására. Ajánlatok „Jó existenciá” feligére a kiadóba kértnek. 3524

Úgyes, biciklizni tudó kifutófiu felvétetik. Márkus, Str. Matei Corvin 1. 3523

Szerény lakásért és fizetésért keresek magányos nő, esetleg gyermektelen házaspárt, ki urinőnek akarit és mos. Cim: Uránia-épület, kézműalküzlet. Szeke. res. 3533

Házmeztérpár keresetik. Str. Muciu Scaevola 7. 3532

LAKÁS

Horia-ucca 3. (volt Szántay-palotában) négyszobás, modern lakás minden mel-lékkelhelyiséggel, II. emeleten augusztus 1-re, kétszoba, elő- és fürdőszobás, erkélyes, modern garconlakás I. emeleten szeptember 1-re kiadó. Bővebbet a ház-felügyelőnél. 3530

Az Marie Chendi-ucca 11. számú házban egy kétszobás, emeleti uccai lakás, amely garconlakásnak is alkalmas, azonnal bérbeadó. 3479

Négyszobás, balkonos, összkomfortos lakás azonnal kiadó. Bul. Elisabeta 37. 3502

Keresek központban, kertes magánházban, földszinten, elegánsan burorozott szobát, fürdőszobahasználattal, víz, mű-családnál. Ajánlatokat a kiadóba 3535

Lépcsőházi, különbejáratu, burorozott szoba azonnal kiadó. Str. Caragiale 23. ap. 1. 3516

Emeleti, négyszobás, erkélyes lakás a főútvonalon, újrafestve, azonnalra is kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 45. (Tüdős-ház). 3519

Modern, háromszobás magánház parki-rozott udvarral, kiadó. Cim: Piata Lup-tei No. 3. 3525

Keresek hatszobás lakást, lehetőleg ma-gánházat. Cim a kiadóban. 3443

A Banca Româneasca-palotában 4 üzlet-helyiség 6 és 4 szobás lakás azonnal-ra, 5 és 4 szobás lakás nov. 1-re kiadó. Bővebbet a bankban. 3455

Új házban kétszobás, összkomfortos lakás szeptember 1-ére kiadó. Str. Mărăsești No. 32. 3435

II. emeleti háromszobás, uccai lakás teljes komforttal, újonnan festve, azonnalra is kiadó. Str. Eminescu 21-23., volt Földes-palota. 3462

Olcsón kiadó

II. emeleti háromszobás uccai lakás, teljes komforttal, Str. Av. Gheorghescu 11a. szám alatt a Park mellett. 3441

INGATLAN

I. Haas

Ingatlanforgalmi iroda, Bul. Dragalina 9.

Ingatlanok, házak, telkek, földök szőlők közvetítése minden ártoko-zatban, jutányos közvetítési díj mel-lett. 3453

VÉTEL-ELADÁS

Zenélőautomata 192 drb. hanglemezzel, márkás hegedű, amerikai kottaszekrény, zenelexikon, kristályüvegsvorv. ker-ti-ernyő eladó. Str. Dna Balasa 180. 3551

Kerítésdeszka, 73 méter hosszú, 1.75 ma-gas, jó állapotban, eladó az aradi Be-tegsegélyző Pénztárnál, 2. sz. szoba. In-formációk augusztus 8-ig.

Használt rumykövet megvételre ke-resek. P. Avram Iancu 9., II. em., ajtó 6. 3527

Egy kombinált szekrény, hálószoba és konyhaberendezés olcsón eladó. Ugyan-ott egy mély gyermekkosci eladó Cai. Saguna 101. 3496

Használt autókerekeket

vásárolunk.

Importarea Caucucului Uzat Bulev. Regele Ferdinand 49. sz. Tel. 13-01.

Három üzleti bádogredőnyft keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Eladók alkalmi áron, alig használt, na-gyon szép női nyáriruhák egyes buto-darabok, fagyfalógép, stb. Cim a kiadó-ban. 3155

Jókarban levő kisebb cserépkályhákat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

KÜLÖNPELÉK

Máté műhímző ajouroz, tamburoz hi-mez, kelengyékét monogrammoz gépen, Készít gombokat minden nagyságban, a legújabb fazonban, Arad, Str. Eminescu 20-22., az udvarban, a kapuval szem-ben. 3529

Haziasszonyok figyelmébe!

Gyönyörű befőttek, dulcsaszák, valamint lekvárok KESZITESEIT VALLALOM. - Ugyancsak friss gyümölcsöket kaplitt

Kohn Elisabetánál

Iosif Vuican I. ezen a főpostával.

Kisebb penzióalapításra, vagy több szo-ba albérletbeadására alkalmas ötszobás, központi fűtésű I. emeleti lakás no-venber elsejére kiadó Bővebbet: Bri-tania Str. Moise Nicoară 1. 3534

Olcsósági hullám a TEMPO bizományi üzletben

Fischer Kliz palota.

Porszivó 2500, 3 ajtós fehér szekrény 1900, zöld vaságy, 3jeli szekrény 1400, zongoraszek nádülés, sel 160, irattartó 100 mahagoni ebéd, 16 7500, bőrirtatáska 150, állókör 1450, ágy- és sodronybetét 600 tes-tett ágy és szekrény 980, állójogas 900, előszoba fal 900, rézagy, sod-rony és matrac 4500, Schöberl-ágy 800, fehér fürdőszoba, faliszekrény 200, fehér kredenc kozmetikai üzlet-be, vagy fodrásznak 1150, fehér por-cellán, mosdókészlet vasállvánnyal 700, betegápolószék 1150, 4 drb kár-pított szék 580, Kassák-zongora, iskolai padgyermekszék 500, sport-kosci 2300

Zálogkölcsonőket közvetítünk a temesvári zálogházba, elintézésig előleget adunk. Zálogcéduláját megvásároltuk.